

Lutwerefchu Awises.

58. gadagahjums.

Nr. 45.

Trefschdeenä, 7. (19.) Nowemberi.

1879.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Hasenpöth, Surland. — Ekspedizija Benthorn i. grahmatu-bohdē Jelgawā.

Rahdītājs: No eefschsemehm. No ahrsemehm. Wisjantahs sjaas. Semtohpiba un fahumeejiba. Zaur behbahm pee laimes. Par Witehskas Latwiju. Rā tagad ir un tā wehl buhs, Naudas-papihru zena. Tautu metla. Drupas un druskas. Atbilbes. Sludināshanas.

No eefschsemehm.

Pechterburga. Kreewu awise „Nowosti“ pahrunā garaki par firgu-sahdsibahm Kreewijā. Tai rakstā teel teiktš, ka minetā lige ispletušees gandrihs pahr wišahm Kreewijas gubernahm; ihpafchi teel mineti Dinaburgas un Drifas aprinki, kur firgu-sahdsiba, tā fakohht, teel kohpta kā pilniga amatneeziba. Tas patš tai leetā teel ari sinohhts no rihtu gubernahm. Samaras gubernā pr. pm. ir triju gadu laikā isdaritāš 2800 sahdsibas, un pee tam nosagti 3800 firgi, kuru wehrtiba sneedsahs wismas pee 100 tuhst. rublu. Daschōs apgabalōs, kur ihpafchi beeschi noteekahs firgu-sahdsibas, ir eeweetufchees ari sawi kuptfchi, kas sagtohs firgus atpehrt, un tad tohs atkal firgu ihpafchneekem pahrdohd pret jau eepreefch falihgtu mehrenu maksu. Bet us tahdu wihs nahl sagteem til masa data rohtās par wiwu puhlinu; jo sagti, kuptfcheem firgus pahedohdami, daudš par teem nedabuhn, un tadeht isandelē labak us sawu rohtu sagtohs firgus. Wiswairak semneekem ir jazeefch zaur firgu-sagteem, un tadeht tad ari ne buht nau ko brihnitees, kad tee us sagteem lohti eefskaitufchees un tohs daudš reis pafchi it breesmigi noteefā. — Samaras gubernas eemihneeki tagad it firdigi strahdā pee firgu-sagtu ismihdeschanas. Pagasta-waldes, sawu waru isleetadamas, fuhta wisus tahdus zilwekus, no lam wi-nahm sinams, ka tee peeder pee tahdahm fabeedribahm, bes schehlastibas prohjam us Sibiriju. Gubernas semstibas nospredufchas ihpafchas summas preefch sagtu aissuhtufchanas us Sibiriju; Samaras gubernas feschōs aprinkōs semstibas preefch tam atwehlejuschas 20 tuhst. rublu. — Zerams, ka Samaras gubernas eemihneekem zaur tahdeem puhlineem gan reis isdohfees sawu gubernu no tahdeem firgu mihfufscheem isspohdroht. Man dohmaht, ka nekas nekaitetu, kad ari zitas gubernas fchai Samaras preefchshime zinstohs pakal, un tā scho eeweetufchōs semes-mohzibu raudsitu wispahr nokratihht, jeb, ja newairak, tad tak par labu datu masinaht.

— Grafšs Schuwalow's, Kreewijas suhtnis Londonē, ir us sawu luhgshanu atlaists no amata. Augstais Keisars wina isweizigohs puhlinus atshdams Sawu patezibu zaur to parahdijis, ka tam lihds ar ihpafchu rakstu peefuhtijis pirmahs klafes Wladimira-ordeni.

— Par Kreewu kara-spehla pilnwari Berlinē ir nomiruschā generaladjutanta v. Reutern'a weetā iswehlehts fligeladjutants firšs Dolgorukow's, lihdschinigais Kabardinskijas kahjneku-regimentes komandeeris, kuresch beidsamajā laikā jo flaweni isturejahs kanjā pee Geol-Tepes pret Tekintscheem. Dolgorukow's sawu lihdschinigo weetu jau aistahjis un dewees zelā us Pechterburgu, no kurenas tas brauks tahkal us Berlini.

— Mintufi tagad efoht eekrahjees pee 160 tuhst. pudu wezahs wara-naudas, wehrtibā par 3½ miljoneem rublu. Rā dsirdams, fchee naudas-gabali tilfchoht eekaufeti un metalā pahrdohhti.

— Ihpafcha komissija bij fastahdita, kas lai ismeklē, zil skahdes bijufchā kara laikā notizis eedshwotajeem ap Melnahs juhras kraštem; tagad nu sino, ka fchi komissija ir sawus darbus pabeigufi. Komissijai peemeldeete flahdes-atlihdsinashanas peeprafijumi sneedsotees pee 664 tuhst. rublu.

Jelgawa. Tas Leitis, Kahrlis Gedgowd's, kas israhdijahs par wainigu pee tahs fleplawibas Raipschu-mahjās (fl. Nr. 43.), ir 30. Oktoberi atrahst — meshā noschauts. — Rā pee fchihš fleplawibas saws ihpafch noslehpums, kas gan to noleegs. Zerefim, ka

tas wahrdš fcheit peepildisees: „Nau nekas til smalki pihts, reis to atklahj faules rihts!“ —

— Dohbeles aprinka trefschā apgabala jauneki lohseja 1. Nowemberi; apskatiti wini tika 2. Nowemberi. Gefaukti pawifam bij 285 jauneki; no teem tika atswabinati 165, — atlika preefch nodohshanas 120. No teem peenehma 77; 6 tika flimnizā eelikti un 4 us weenu gadu atstahdinati. No pehru gad atstahdinateem apskatija 12 jauneklus; 3 tika peenemti, 2 flimnizā eelikti un 7 isbrahketi.

— Kursemes pastes = buhschanas pahrwaldneeks isfludina „Kurs. gub. aw.“, ka tais stanzijās: Dohbelē, Muzē, Preekulē, Schenbergā un Strumdā — tiks preti nemtas wisadas korespondenzes, un tais pastes-nodakās: Grohbinā un Jlukstē — tiks peenemtas aistaitas wehrtibas-pakas.

— Jelgawā dsirdams, ka us daschu pag.-wezako luhgshanu Kurszeen. gubernatora kgs atwehlejis Dohbeles aprinka pagasta-wezakajeem notureht sapulzes, kurās lai pahrspreech par wispahrigeem pagasta labumeem un aprunajahs, ka tahs lihds fchim fche un tur eeweetufchahs netill'bas buhtu paspehjamās ismihzinaht.

Pateesi flawens noluhks, un laiki jau fen to pagehr, ka schahda nepeezeeshama wajadšiba reis tiktu sekmeta, jo tautas- un walfs labums weenigi til war zeltees zaur wiwu labako wihru un pahrwaldneeku weenprahhibu un fatikshanu, dohmu saweenibu, sawstarpigu prahta-zilashanu un labu preefchshimi.

Muhfu laiki gan sauzahs par gaismas laikeem, bet, deemschehl, ka eet wehl daschās weetās ar pagasta-skohlas-buhschanu?! Rā eet ar teem kleijoneem, kas katrā gadskahrtā pahrkrawajahs us zitu pagastu un peenahzigahs krohna nodohshanas ne dohmaht nedohmā samakht?! Nu, kur tad wehl tahs sahdsibas, kahdas noteek leelakā jeb masakā mehri. Schi amata wihri strahdā it drohshchi sawu darbu bes wiš kahdas patentes, un weena pagasta waldneekam ween nahkshs gruhti tohs sawaldihht, bet kad weena wefela aprinka pagastu galwas — kuru Dohbeles aprinki buhtu 93 — riktohs pret schahdeem nedarbeem, it kā weens wihrs un weens prahts, tad stahwetu weens par wifseem un wifš par weenu, un mehš sagaiditu tahs isweizigahs pahrlabofchanas zilwezibas labfadshwes-leetās, jo kur labš generalis, tur branga regimente.

Zil lihds fchim sinams, tad fchi sapulzes-dibinashanas noluhka labad jau diwi sa-eechanas ir noturetas; pirmo reis bijufchi kahdi 9, ohtreis lihds 20 pagasta-wezakee farunas deht sanahkufchi. — Wehlam labas laimes fchim nopeetnam noluhkam, un zeram, ka muhfu aprinki gan negadisees tahdi, kas fazitu: ko neekus us sapulzi; eefim labak pee Magamaufcha — eespert kahdu pulweri! Ne, ne! Muhfu zeen. pag.-wezakee gahdahs par wajadšigeem pag. labumeem.

Par Wentspils aprinka-ahrstu ir apstiprinahts Dr. med. J. Baldhauer'a kgs.

Ji Maru-muišhas, Jlukstes aprinki, sino no 23. Oktobera, ka turenas wagare K. kufamā maschinē tā faskahdejees, ka pehz 4 stundahm aij jo leelahm fahpehm nomiris; dakteris bijis gan tuhst klahht, bet tomehr newarejis neka lihdsch. Melaimigais muišchai 15 gadus ustizigi kalpojis; winsch atstahjis feewu un behrnus lohti noschelojamā buhschanā.

Deel-Gseres apgabala efoht useeta kahda jau labi eefaknojusees firgu-sagtu-banda; feschī no fchi pulka jau fakerti un nolikti drohshā weetā; pehz teem ziteem wehl teel meklehts.

Rihga. „Bals“ peerahdahs, ka winsch nahkofchā gadā isnahks leelakā formatā, — til leelā, ka Wahzu awise „Petersburger Herald“; maksa paleek ta pati lihdschinigā.

Rihgä jau preeksch feschceem gadeem tika weenam inscheneeram no pilsehta isdohta atwehle, ka winsch war tur ectaisht sirgu-dselszetu; inscheneeram pascham bij ja-igahdä atwehle preeksch tam no Behterburgas. Pehz diwu gadu gaidischanas winam Behterburgä tika teikts, lai winsch wehl pagaidoht, kamehr Rihgä jaunä pilsehta-walde tiks eewesta, tai tad preekschtoht tahdas leetas atwehleht; inscheneers gaidija. Jaunä pilsehta-walde tika eewesta, un ta tad ari to leetu atwehleja. Bet te atkal jaunä schkehrschti eerahdähs zetä: gubernas-waldiba nebij ar to meerä. Ta leeta nu tika atkal us Behterburgu raidita, kur wina jau gada laifu stahw un gaida us isschlihibu, un tilpat filti, lä Rih-dseneeki us sirgu-dselszetu.

— Semkoppibas istahde Rihgä tiks notureta no 13. lihds 22. Junijam 1880. g.; istahdes-weeta buhs us esplanades.

Par to leelo wehtru, kura Oktobera mehnescha eefahkumä juhrä plohshjäh, un pee Daugawas-grihwas Anglu kugi „Nival“ pawisam fadragaja, pee lam 1 zilweks noslibka, eekams 7 isglahba, teek ari no zitahm Widsemes krashtmalahm par schahdahm nelaimehm sinohts; — tä ari no Salazes-grihwas. Tur auka esohht plohshjusees 2. Oktoberi weselu deenu un nakti bes miteschanahs, un turenesh obhta preekschä dauds zilweku buhtu aigahjuschi azihm redsofchä nahwä, ja brangä glahbschanas-laiwa nebuhtu bijusti pee rohkas. — Puszet 9ds no rihta tur ir fadragahs no Behrnawas nahkofschi Kreewu kugis „Wiltor“; lahdiensch ir bijis 500 tschetw. linsehllu. Täpat gahja puszet 10ds Kreewu kugim „Wisbi“ no Uinascheem nahkoht ar 850 tschw. meeschu. Zilweki — pawisam 10 — lai gan ar leeleem puhlineem, tika wisi isglahbti, bet no kugeem drihsümä nekäs wairs nebij redsamä.

Ap pullsten 2eem pehz pusdeenas dewa sismi pehz glahbschanas no Behrnawas nahkofschi, ar 500 tschetw. meeschu lahdehts Kreewu kugis „Marie Gilsand“. Knapi lä til pullsten 3ds glahbschanas-laiwa wina 4 wadonus bij usnehmufi, kugis tuhliit uffkrehja fellä, un newareja tam briescham sinacht, waj buhs wehl glahbjams.

Pullsten 6ds wakarä Kreewu kugis „Maria“ ar sahli un filkehm no Behterburgas nahkoht usjirtahs fellä kahdas 2 werstes no Salazes. Te esohht par dauds alminaina weeta, un ar glahbschanas-laiwu nau warejuschi kugim dohtees pakaf, tapehz tad no krasht pufes waijadseja gahdaht palihgu. To awgahdajis turenesh sahgu-sudmalu ih-paschneeks Engel'a kgs, kas jau senaf zaur glahbschanas-stanzijas ectaischianu un ustureschianu dauds pateizibas mantojis. — Winsch lizis ar saweem sirgeem sweijneeku-laiwu peewillt pret nelaimesh-weetu, un tad, kugim peeburkufuschi, pullsten 11ds nakti isglahba tohs tur esofchohs, no aukstuma dreboschohs 3 kugineekus. — Kugis ir zaurä.

Wehl 3. Oktoberi, pullsten 2ds no rihta, usduhras Kreewu kugis „Umas“ ar 200 tschetw. meeschu us fehlli; wina 3 wadoni tika sekkuma labad it weegli isglahbti. — Weenu stundu wehlat tika Kreewu kugis „Dagmar“ ar 500 tschetw. meeschu zaur paisumu til augsti krashtä ufgrubst, ka wina esofschee laudis bes wif kahda palihga paschi isnahza malä. — Ap pullsten 4eem no rihta auka atlaidahs, un deenai noretoht ta jau gandrihs bij apklusufi.

Salazes glahbschanas-laiwa tä tad nu atkal ir israhdijsusees par tohti wajadfigu, un winas wadoni war drohschi palautees us winas stipurumu. To wina ari tagad israhdija, kur ihfä laikä til dauds puhlinu pilnu un ismanigu glahbschanas-brauzeenu isbarija ar sekmi un isweizibu. — Waj nu nau jawehlahs, ka preeksch schahdu glahbschanas-weetu ustureschianas un weizinaschianas jo deenas wairaf atdaritohs firdis un dewigas rohkas?! —

Zaur auku padarito flahdi Salazes-grihwä rehkina us 90 tuhft. rublu.

Rijewä 10. Oktoberi atkal nemti teefachanä wairaf walstis-noseedsneeku; to starpä laba teefa preesteru dehlu.

Wratschewas fahdschä, Nowgorodas gubernä, Tichwinas aprinki, semneeki Februrara eefahkumä nehmujschi un fadedsinajuschi weenu atraitni, Agrafena Ignatjew'a wahrdä; wini bijuschi tai stiprä tizibä, ka minetä atraitne esohht ragana; jo kamehr wina no Behterburgas, kur ta 12 gadus fadsihwojufi — apprezeta weenam saldatam, winau fahdschä atpakaf pahrahkufi, pahr teem esohht nahkufi weena nelaimesh pakaf ohtrai, — un pee tam zits neweens ne-esohht wainigs, lä minetä Ignatjew'a. Semneeki to eesposhtijuschi weenä flehti, un tad uguni peelaidufuschi, lai ehka lihds ar nelaimigo fadeg; winas brahliis gan peesteidsees un to gribejis paglahbt, bet tas neta nepaspehjis; semneeki to atdsinufuschi nohst un it meerigi luhlojuschees leesmas, preezadamees, ka lihds ar ehku nu ari winau nelaimesh-puhkis sagrusde. 13. Oktoberi nu schee ragana waroni bijuschi smehrinato preekschä, — pawisam 16 wihru, to starpä weens pahri pa 70 gadeem. Smehrinatee 3 no teem notees

fajuschi, ka teem jadabuhn basnizas-strahpe; tee 13 ziti tika noteikti par newainigeem. — Re, kas wifs noteel wehl muhsu 19. gadu-simteni, kur no attihstibas un gaismas wiseem mutes pilnin-pilnas, bet firdis tuffschin-tuffchas! — Par weenu sagtu wistu spreesch 15 mehneschus zeetuma, un par nolauptu zilweka-dshiwibu — par flekta-wibu! — tikai basnizas-strahpi!!

No Zarewas, Astrachanas gubernä, teek sinohts, ka turenesh aprinki ap Wolgas-upes krassteem schi gada ptauja ne-esohht wis bijufi til isdewiga, lä pawasara ta rahdijahs. — Maija un Junija mehneschu krashtums to wifai apspeedis, un kas wehl atlizis no lauku-augleem, to no-ehduschas masahs pelites (fusurini), kas bareem tur usbrufuschas. Gan laudis tahm zil waredami stahjotees prefim un tahs nofitoht, bet tilpat ikkaträ gadä noteekoht zaur winahm leelu leelä flahde. — ihpaschi Maija mehnesi, kad tahs sawus pus-auguschohs masinohs radinoht ehst. Weenigee pahrwaldneeki par scheem muhdsischeem esohht kafi un jessi. Bet sefku-gehgeu ari esohht pa pilnam; tee, par sefka-ahdinu 24 lihds 40 kap. dabudami, tohs keroht lä ween waredami, un fusurischu wairodamees wairojotees; bet kur sefkus faudsejoht, tur tee issuhdoht. — Ari Kirgisi sirgus sagdami daroht turenesh eedshwotajeem fuhras deenas.

Zarizina. Nefen tur useeta it sawada fabeedriba, kas fastah-wejufi is kophmanu-scheem. Schee pee saweem prinzipateem buhdami saguschi, ko nagi nesh, un ta preze tikufi tad atkal ihpascheem agenteem nodohta preeksch pahrdohschianas. Ka sellischi pee tam labu grafi eerahwuschees, war gan dohmaht. Bet neba wifai ilgi tä gahjis; weenu deenu it nefinoht polizeja uslikufi beschläku us lehti pirktu prezi, un garpirksteem bijis nu ja-eet us „Muhrumischu“, tur wifä meerä aprehinatees un pahrdohmaht par libdschinigo pelnu. Garpirksti esohht wisi wehl jaunä zilweki, starp 18 un 25 gadeem.

Charkowä plohfotees disteritis; pilsehta-walde esohht wifu eewehrojufi, ka lai slimiba tiktu dauds mas aprohbeshota un newaretu dabuht tahlat isplestees.

Nowo-Aleksandrowas aprinki, Kaukas gubernä, isdeweesh kahdam schandaram sakert is Sibirijas isbehguscho Jelgawas pilsoni N. B. Noseedsneeks isteizis, ka winsch jau preeksch diweem gadeem is Sibirijas pamuzis. Geshleetu ministeris pawehlejis 15 rublu gohda-algas ismaksahht preeksch minetä schandara par wina uszihtibu.

Petrofawodskä, Dlonzkas gubernä, 31. Oktoberi no rihta iszehlees uguns-grohks leelgabalulectawä, kas dimas leelas darba-weetas pahrwehrtis par pelnu-kohpu. No lam uguns zehlees, wehl lihds 2. Nowemberim nebij isdibinahts; täpat ari flahde wehl nebij apspreesta, kas zaur uguni bij padarito.

Warschawä paleekoht dshiwokli jau no wairaf gadeem ar katru gadu dahrgaki, lai gan nopeetni teekoht buhwehts. Beidsamajds tschetros gaddes Warschawä tikufuschi 600 jaunä namu usbuhweti; tai paschä laikä ari esohht wairaf nekä 400 namu pahrbuhweti un par weenu jeb wairaf tahscheem paleelinati; bet tomehr ar wifu to wehl esohht dshiwokli truhkums. No tam nu redsam, ka nau wehl peenahkufuschi til dauds jaunä namu flahht, par zil dauds tais gaddes Warschawas eemihneeku flaitis wairojees; jo eedshwotaju flaitis tur tais gaddes no 1868.—1878. g. ir audsis no 251,684 us 336,703 personahm; namu flaitis turpreti tai laikä ir peenehmees no 3419 us 4460. Pehz statistiskahm sinahm nahza 1868. g. us katru namu 73 eedshwotaji; bet 1878. g. winau flaitlis us katru namu sneedshahs pahri par 77.

No Karfas sino, ka turenesh Armeneschu basnizas-schoblas, kuras us gubernatora pawehli nefen tika aiflehgtas, nu atkal ir atwehrtas; winas paleek, lä bijuschas, apasch garigas pahrwaldes, — tikai Kreewu walodas mahziba teek pahrraudsita no Kaukasijas schoblu-aprinka kuratora.

No ahrsfemehm.

Wahzija. Firstam Bismark'am nau lä nau pilnam meera — pat ir Warzina buhdamam; neween tagadeja Pruhshijas landtaga depeschas to nopeetni ween trauze, bet ari no zitas pufes wehl atgadahs, kas tam nekauj klufi atpuhstees no waldbibas-darbeem. Ka atpuhtas firstam Bismark'am wajag, tas jau gan ari no tam buhs noredsam, ka wina dakteris no Berlines aisaizinahts us Warzinu un tur palizis wairaf nekä desmit deenu. Awises gan saka, ka firstis Bismark's nau wahrigi flims, — tikai laulu-fahpes to mohzoht; bet waj tad ari tahs fahpes nau deewsgan wahrigas fahpes?! — Schinis deenas firstu Bismark'u apmeklejis Warzina Franzijas subtnis pee Wahzu waldbibas Berline. Kamdeht winsch ihsti brauzis us Warzinu tagad, kur Bismark's deewsgan fasliant, ar winau tur faru-

natees, nau wehl schim brihscham ihsti finams. Ziti spreesch, ka tamdeht tas notizis, ka Franzijas ahrleetu ministeris Waddington's grafjees atkahptees no amata, kas, ka prohtams, politikas fina starp tahm abahm waldibahm buhtu deewsgan eewehrojams notikumis, un tamdeht buhtu gan dasch kas pahr- un norunajams tai leeta; turpreti ziti atkal saka, ka ta esohk til tahda pat draudfiga apmekleschana, — bes nelahda politiska noluhla.

Wirs-Schlesija, ka dsirdams, schogad buhschoht deewsgan gruhts gads buht, jo lauku-raschojumu esohk pawifam knapi bijis, un tadeht buhschoht laba teesa ustura jaraugohk preefsch turenas eedsthwotajeem uspirkt ahrsemes. Firts Bismarck's gan jau ari tamdeht buhs pawehlejis uspirkt Drela pee dselszeta sawesto un noguldito labibas pulku, ka to tad waretu no turenas likt west pahr rohbeschu us Bruhsiju, un tad tahlak us Wirs-Schlesiju.

Wahzija greeesch nopeetni sawas azis us Franziju, un luhko, ko schi walsts dara pee winas jaun-eemantoto semju-gabalu, Elsas-Rotrina, rohbeschahm. Franzija tur uszihgti pohschotees ar dselszeta tairischanu; dohma, ka tad, kad tee buhs gatawi, Franzijai buhs eespehjams jo weegli wis-ihfakaja laika leelu kara-spehku peewahkt pee Wahzijas rohbeschahm. — Ka to Wahzija newar wis usluhkoht ween'aldfigi, tas jau gan saprohtams; — tur Wahzijai katru azumirkli jatur tikpat leels un stipris kara-spehks gataws, ka buhtu wajjadfiga brihdi pee rohkas, ko preti stahdiht Franzijai, kad ta reis newaretu sawas kahribas wairs sawaldihk pehz pasaudetajeem semes-gabaleem.

Franzija. Waretum teikt, ka gandrihs wispahr pa Franziju dumpja gars parahdahs. Pret tagadejo waldibu teel leetati tahdi wahrdi, no kam flaidri noredsams, ka winai gruhti zihnini preefscha. Jau schi zitas waldibas us turen sawu eewehribu ritinaht; jo kas war buht drohsch, ka leesmas, kas tur iszetahs, no nelahga wehja, neteek tahlak isnehfatas. Wersaka, kur nupat tika noturehts strahdneeku-kongressis, bij balhs dsirdamas, kas nemaldoschi norahdija, kahds gars dwaicho pa winu smadsenehm; pehz winu runahm wehrojohk leelahs, ka „mantiba ir sahdsiba“! — Komunisti puhsch pilnahm mutehm sawu pasifstamo weenadibas-dseesmu, — zeredami panahkt schini meesas pafauls weenadibu wara, weenadibu manta, weenadibu kahrt! — Tagadejee waldibas-wihri teel dehweiti par gekem, kas nekam kreetnam nau wehrti! — Kad paschi tiktu pee stuhres, tad til buhtu wis labi, wis pilnigi, ja — tad buhtu Paradise semes wirsu! — Bet jau wehsturigi peerahdihts Franzija, ka tahdeem waroneem pee waldibas teekoht Paradise pahrwehrtusees par — Parisi!! —

Franzija nu schinis deenas nopeetni sataifahs, ka war wispahr spehka eezelt jaunohs Ferry'a skohlas-likumus. Ka pee tam bes pretoschanahs nepaliks, tas gan dohmajams; — waldibai buhs ja-iskaro jo fuhri-gruhti zihnini.

Spanija. Kehnina Alfons'a kahsas ar Austrijas erzherzogeni Kristini ir noliktas us 1. Dezemberi (19. Nowbr.). — Madrides weefnizneeki jau leeliskam lihgsmojuschees ail maka-patriotisma, ka wineem nu atkal selta-deewinsch usfmaidihis; jo pa tahdahm gohda-deenahm wini mehds nemt besgaligu naudu par kohrtekem un ekipaschahm. Bet nupat islaista fina, kas weefnizneeku tuklohs waidsinus pahrwehrtusi flahba isflata, prohti — fina, ka kahsas tiks noswine-tas wisa flufiba, — bes jeb-kahdas leelas zeremonijas; bruhstes-pahris negrib zitu walstju waldneekus schoreis usajizinaht, kam nupat ihfa laika diwireis bijuschas leelas isdohschanas, — pee pirmahs kehni- aenes kahsahm un behrehm. Bet neba waldneeki ir tad nesuhthis sawus weetneekus; fuhthis jau fuhthis gan, un tadeht weefnizneeku skumjas nebuhs wis til leelahs: — selta buzinisch ir tad wineem eespers deewsgan dukatu flehpina.

Anglija. Afganistanah Anglijai eegadahs arween wairaf ruhpu; wina pati wehl ihsti nesin, ko tur reis isdarishs. Emirs Jakub-Kans ir atteizees no waldibas, un zitu wihru, kas buhtu derigs tur wifas leetas Anglijai pa prahtam iswadihk, wina newar til drihs atrast; pati Afganistanu pahrwaldihk, to wina ari ihsti ka negribetu us ilgaku laiku, jo tas prahtohs par dauds isdohschanu, un kas lai tahs reis atlihdina; pawifam Afganistanu peefawinatees — ja, ir tas kreetni nesmek, jo tas maksatu bes finas pulka, kad to ta gribetu nostiprinaht, ka ta dauds mas deretu par bulwerki pret Kreewiju Widus-Afsija, ja tai reis eekahrotohs eesprausteas Anglijas ihpaschums Zndija, un bes tam wehl tamdeht waretu iszeltees berseschanahs ar Kreewiju, kas to ta meerigi luhkodama deewsin waj atkautu; — ta tad nu Aulijai dohmu pilna galwa. — Generalis Roberts ir usajizinajis wifus turenas tautu wadonus, lai ar teem kohpa waretu apspreeft, ka turenas tautas buhtu pahrwaldamas, un waj newaretu atrast Anglijai

patihkamu wihru, kas Jakub-Kana weeta waretu nemt rohka turenas waldibas grohschus. — Ka no wairaf pusehm dsirdams, tad Afganeeschi til tamdeht tagad esohk Kabulah meerigi, ka teem bail no Angteem. Roberts ir issludinajis, ka winsch wifus fargahs un pret wifem buhs laipnis un mihligs, kas eewehrohs Anglijas likumus, bet ka ari tohs bes schelastibas sohdihs, kas israhdiisees par pretineekem, jeb par tahdeem, kas pret Anglijas waldibu kohps kaunus nodohmus. — Weenpadsmit no teem, kas bij wainigi pee ta asinu darba Kabulah, ir jau noteefati ar nahwi; to starpah bijuschi diwi Afganeeschu generati, — weens no kehniaw dsimtes.

Deenwidus-Afrika Angteem wehl masas saduras ar kahdu tautinu, kas wineem tur apfaimene dsihwo un rahda naida prahtu.

Angli, ka dsird, Tschetewajo faheroht deewsgan warmariski usweduschees; ilgaku laiku to mekedami un newaredami dabuht rohka, tee ir panehmuschchi peezus Zulueeschus un tohs til ilgi mohzjuschchi, kamehr isteikuschi, kur winu kehniusch paslehpes. Nabaga Zulueeschchi pirms ir kapati lihds afinim ar wezlaiku strahpes-eerohzi, ta faulto dewin-astigo laki, un pehz tam zaur flinschu-schahweeneem baiditi — pee aisseetahm azihm.

Al, kad tu istshibetu! Weens ubags staigaja pa Nu-Jorkas eelahm ar leelu schilti rohka, us kuras stahweja leelos burtds schee wahrdi: „Weens kurlmehmais luhdsahs dahwanas!“ Kahda paweziga kundse to eeraudsijusi apstahjahs un, sawu majaw iswillusi, gribeja nelaimigo eepreezinaht ar kahdu artawinu, kad schiltes nesatajs stipra balsi eesfauzahs: „Apschelojatees par nabaga neredfigo!“ — „Es dohmaju. Juh's efat kurlmehms,“ kundse faziya un eebahsa sawu majaw atkal kabata. — „Al, kad tu istshibetu! Tad jau pahrskati- jees, — esmu pahchris neriktigo schilti!“ apjukuschais weikalneeks isfauzahs nosplahwees.

Wisjaunakahs finas.

Behterburga. Melaika generala von Meyendorffa weeta par kandidateem preefsch general-konistorijas presidenta amata teel snoti: Meschotnes leelkungs, Keisara wirszeremonijas-meisteris firts Lieven, oberhofmarschalis von Grote un generaladjutants firts Barklay de Tolly-Weimar. —

Londone. Turzijas waldiba likusi peeprasihk, kapehz Anglijas kara- kugi pawehli dabujuschchi, dohteas us Melno juhru. Sultans esohk lab- prahtigs Mas-Afsija pagehretahs reformas eewest, bet to newarohk til ihfa laika, ka Anglija griboht; turklahk Sultanam jo gruhti nahksees reformas eewest, kad isstafisees, it ka winsch to darohk no Anglijas us to speests.

Semkohpiba un fainneeziba.

I. Ka pee aitam seemas-laika wilna jakohpj.

Ja wafaras-laika par to jagahda, ka aitam wilna neteek dauds kehnta no leetus, wuteklem un deenwidu no faules karstuma, tad ari seema ir aitas jafarga, lai wilna netiktu apflahdeta.

Sche ir pirma leeta, aitu kuhthi, zil ween war, tureht wehfu, un par to gahdaht, ka til lab par deenu. ka ari par nakti teel tihrs gaisf kuhthi eelaisf; bet pee tam ari us to jarauga, ka wehjsch zauri nepuhsch. Kad kuhthi kahdus 5 grahdus filta, tad jau ir fiktuma deewsgan, pahrak par 8 grahdi fiktumam nelad newajadsetu kuhthi buht; seemu, jehru laika, war gan mahthem un jehreem, bet til teem ween, kuhthi druzin fiktaku tureht; bet ari ne fiktaku, ka 10 grahdu. Janoschelo, ka kuhthi mas teel turetas wehfas.

Daudsreis, wiswairaf rihtds, atrohd, ka aitu kuhthi ir nelabs gaisf. Sche ir beeschi ween ta waina, ka kuhthi nau eelaisf tihrs gaisf; daschreis ari ta, ka aitu weena kuhthi par dauds. Kuhthi seenas tad ir flapjas, un no greesteem pil daschreis uhdens. Ne til ween aitam paschahm ir par flahdi, ka tahdu kuhthi tur, bet ari wilna zaur tahdu buhschahu teel stipri ween apflahdeta; tauku sweedri fwhist seemas wilna dauds wairaf, ka wafaras; no stipras baribas fwhist aitas wehl wairaf, un karstis, nelabs gaisf dsen sweedrus dsili wilna, kur tee fabeese un wilnu pinkas falipina. Wilna nepaleek nu wairs smuki stahwu, bet nogutahs un atstahj zelinus widu, pa kureem gaisf, mil- lums un netihrumi eet wilna.

Ja kuhthi preefsch aitu flaita par maju, waj ari mas redeku, tad aitas spaidahs un bersch wilnas galus, no ka wilna paleek galds asa, fuhnaina, widu — faspessta un t. t.

Ra wilna ar baribu un grufcheem peebirst, tad pee tam ir flif-
tas redeles mainigas. Ja redele kohzini (ribas) par flifpu, tad ai-
tas apafschâ stahwedamas apbirst ar baribu. Zhpafchi faufas ahbo-
lina un firnaju lapas, kas weegli birst, eebirst ap kalfu wilnâ; jo
wilna ap kalfu schkirahs gandrihs katru reis, kad aita galwu pagrohfa.
Schee netihrumi nau zitadi isdabunami no wilnas ahrâ, kâ til fabrikâ.
Fabrikâ ar tahdu wilnu zita nefa newar dariht, ka maschinê laist, kur
lapas un ziti netihrumi teel putektôs fabersti un no wilnas isputinati.
Prohtams, ka maschinê wilna teel faplohsita, un tamdeht ta ir dauds
lehtaka.

Rabahm redelehm stahw kohzini taifni us semi un til tuwu kohpâ,
ka aita newar galwu redeles tahlat eebahst, kâ til lihdsi azihm. Ja
grib, lai wisa bariba teel isehsta, tad abejahm redelehm ir jastahw til
tuwu kohpâ, ka aitas no abahm pusehm ehstadas war widû ar luh-
pahm fadurtees.

Wisi schee peefihmejumi ir preeksch wilnas kohpschanas jo fwa-
rigi, un tapehz jawehlahs, ka katriis, kas aitas tur, tohs eewehrotu.

II. Semje, kur ahbolinsch wairs ne=aug.

Semkophji daudsreis fuhdsahs, ka laukôs, kur agrak labs ahbo-
linsch audsis, un kas weenmehr labi kohpti un pehz kahrtas apstrahdati,
ka tur wairs ahbolinsch ne=aug. Kâ ar ahbolinu, tã tas ari ir ar rah-
zeneem; laukôs, kur rahzeni ween sehti, tur tee ar laiku ne=aug wairs.
Schi ne=augliba nahf no tam, ka no semes apafschas ir isfuhkta ba-
riba, kas wajjadfiga ahbolinam un rahzeneem. Zhpafchi ahbolinsch
welk baribu dsili no semes. Aramai kahrtai ween mehslus likt, schê
nefa nelihds; tapehz Hohenheimas profefors Dr. Funke dohd pa-
dohmu, lai semi mehsto sem aramahs kahrtas. Winsch ir sawadu
arklu taifjis, ar ko war semi laboht dsili sem aramahs kahrtas.
Schiis arkliis dara irdenu semes apafschkahrtu un eemaisa tani meh-
lus. Hohenheimâ ir schahda mehsluschana isdewusees ar leelu sekmi.

III. Rudsi pehz kartupeleem.

Urgabalôs, kur weegla seme, un kur wasarajs lahgâ ne=aug,
mehds pehz kartupeleem seht rudsus, lai gan kartupaja (seme) nau ihsti
laba preeksch rudseem, wiswairak tamdeht nê, ka rudsu sehshana
daudskahrt teel zaur kartupelu rakshanu aiskaweta, un ka kartupaja
ir par dauds irdena. Albus schohs schkehrschlus war nowehrst, ja
pehz kartupetu nonemshanas semi wairak ne=ar, bet, tiklihds kâ
lauks no=ezehs, tuhltit rudsus apafsch ezeschahm sehj, jeb ari gluschi
fekli ee=ar. Daschi dohma, ka kartupajas rudsi esohf weegli tamdeht,
ka kartupeti isfuhzohf semei dauds fossora=skahbes, un tapehz waija-
goht kartupaju mehstohf ar supersosfatu, tã ka us puhra=weetas isnah-
kohf 3—4 pudi supersosfata, kas semei isfuhkto labumu atdohdohf.
Ka kartupajas rudsi ir weegli grauddôs un falmôs, nahf gan no weh-
las apfehshanas, un no tam, ka kartupaja par dauds iszilata. Tapehz
buhis wislabaki, kad rudsus eestrahda jeb eefehj pehz augfchejâ pa-
dohma. Schê wehl japeemin, ka kartupeti ne=atnem semei nemas dauds
fossora=skahbes.

Zaur behdahm pee laimes.

„Es Zums pateizohs,“ Herberts fazija. „Waj Zuhis warbuht
newehletohs jau eepreeksch eepashtees ar sawu jaunô mahjokli? Mana
mahte — pee scheem wahrdeem winsch meloja — kohfi preezatohs,
kad Zuhis pee mums atbrauktu. Bes tam wehl Zums deretu ar ture-
nes buhschanahm dauds mas eepashtees.“

„Warbuht, grahfa kgs, ka zums ir taifniba; ari to es darifchu.“

„Tad luhdsu, drihsunâ pasfiroht, kura deenâ lai mehs Zuhis gai-
dam.“

Herberts gribeja eet, bet wina to wehl aistureja, waizadama,
waj tam ne=esohf kahda mahfa, kas buhtu winas wezumâ.

„Mana mahfa Amalija ir par gadu wezaka, nekâ es, un tã tad
dauds wezaka par Zums.“

„Es esmu dewinpadfmit gadus weza, lai gan ziti mani tur par
dauds jaunaku. Waj Zuhis dohmajeet, ka Zuhis mahfa mani mihlehs?“

„Es zeru,“ grahfs atbildeja, bet labi sinaja, ka tã nebuhs.
Pehz tam winsch aifgabja. —

Kahdas deenas wehlat mehs atrohdam pili Susannu Reiner's,
wezâ meschakunga meitas meitu; wina guf raudadama sawâ gultâ aif-
fihda preekschkarameem.

Nabaga behrens ir saudejis wifas zeribas, ar ko zereja sawâ
jaunâ dsihwes=weetâ tapt fanemta. Wisi bij winau fawehmufchi ar

nepatifschanu. Tas weenigais, kas winau laipni sagaidija, bij Her-
berts, un tas ari zitadi newareja.

Kad Susanna bij aifgabjusti sawâ kambari, eefahka Herberta
mahte, winau pahfmeedama, tã runahf: „Man jawehl Dew dauds lai-
mes, mihlais dehlis; Tawa bruhste muhsu zilti par dauds gobdinahs.“

Kad Herberts nefa ne=atbildeja, wina runaja tahlat: „Tu gan doh-
maji, ka winau ir flaiska; waj tã nau?“

„Nepataifseet mani traku, mihlâ memmin,“ Herberts atbildeja.
„Waj dohmajeet, ka man tas dara leelu preeku?“

Mahfa Amalija sehdeja it klusu pee lohga un uslubkoja nopeetni
brahli, kas runaja meerigi tahlat: „Memmin, nedareet Susannai
pahri; wina ne buht nau mainiga, bet tikai nodohdahs sawa tehwa
atminai par upuri. Es dohmaju, ka Zuhis winau warejahf laipnigaki
fanemt.“

Wezâ zeenmahte smehjahs dufmâs. „Waj Tu gan gribi, lai
es winau aplampju, un pateizohs par to gohdu, ko winau dara manam
dehlam?“

„Un Tu Amalija,“ Herberts fazija dufmigi us sawu mahfu.
„Waj Tu ari winau newareji laipnigaki fanemt?“

„To Tu, Herbert, pats wari dariht,“ wina atbildeja smeeda-
mahs. „Winau ir Tawa bruhste, bet ne wis mana.“

Pee scheem wahrdeem jaunellis nosarka, bet tuwak peegahjis
fazija laipni: „Esi laba, mihlâ mahfa, un peemini pagahjuschohs
laikus.“

Pee scheem wahrdeem mahfa farahwahs un nesazija wairs ne
wahrdina. —

Dhtra rihtâ Herberts fatika sawu bruhli, kad ta patlaban gri-
beja pili atstahf.

„Kur Zuhis eeseet?“ winsch prassija laipni.

„Es gribeju eet druzjin dahrsâ pazeereht. To es tatschu
drihschu?“

Herberts smehjahs par winas bailigo waizashanu, un fazija:
„Man Zums wehl reis ja=atgahdina, ka wifis, ko Zuhis redsat, Zums
peeder. Es esmu ar wifu, kas tã ir, wairak eepasinees, tapehz luhgtu,
waj ne=atlaufeet, lai Zuhis pawadu?“

To fazijis winsch Susannu aifweda us jauko mescha dahrsu.
Beidsohf tee apstahjahs pee warena ohsola. „Redseet, Susanna, scho
wareno kohfu; — tas esohf tilpat wezs, kâ Wardensteina pils.“
Wina apluhkloja brihndamees wareno milsi; tad fazija: „Tã isnahktu
labi dehti; ohsola kohfi ir tagad kohfi dahrgi.“ Herberts pee
scheem wahrdeem farahwahs, jo tee winau atgahdinaja amatneeka
audsefni. Susanna to ne=eewehrodama waizaja tahlat: „Waj schê
ir dauds tahdu kohfu, grahfa kgs.“

Herberts sawu nepatifschanu flehpdams atbildeja: „Es zeru, ka
Zuhis nedarbosatees ar kohfu andeli, un Zuhis turklahf wehl luhdsu,
mani wairs nesaukt par grahfu. Mehsh tatschu esam radi, un waram
weens ohtru saukt pee wahrdâ.“

„Schi pils gan ir kohfi weza?“ Susanna fazija, gribedama us-
fahkt zitu runu.

„Man jabrihnahs, ka wezâ Josefine Zums to wehl nau fazijust.
Zuhis winau tatschu pasfisteet?! Bet eefim nu bilschu=sahlê un apluh-
kosim grahfa zilts fentehwu bildes.“

„Bet kas ta wezâ Josefine ihsti ir?“ Susanna jautaja.

„To ihsti newar sinahf; winau bij pee manas mahtes=mahtes par
istabas=meitu, un no ta laika dsihwo pili.“

„Bet sakat man, ar kahdu flimibu Zuhis mahtes brahliis no-
mira? Es ne buht newaru eerasi, winau saukt par „tehwu“, Susanna
fazija tahlat, un winas azis pildijahs ar asarahm.“

„Ar kruhschu=flimibu,“ Herberts atbildeja ahtri.

„Un til weepeschi? Nedehtu preeksch sawas nahwes winsch bij pee
manis, un rahdijahs flaidri wesels.“

Herberts ne=atbildeja nefa; pehz brihtina winsch fazija: „Man
tatschu jafaka pateesiba. Winsch us jakti buhdams semi nahwigi eewai-
noja; bet neprafat man wairak.“

Susanna isbihjusees zeeta klusu.

Tã runadami wini eegabja kahdâ leelâ sahlê, kur pee seenahm
karajahs wifas grahfa zilts bildes. Herberts nu sahlâ Susannai stah-
siht grahfa zilts familijas stahstus, tã kâ wezâ Josefine tohs winau
bij stahstijust.

„Schiis ir brunneeks Botho Wardensteins. Winsch nomira bes
behneem. Winau brahliis Sigismunds ispelnijahs trihsdesmit=gadu
karâ grahfa gohdu.“

„Warbuht ka winſch ir lihdſejis fadedsmaht daschu labu pil-
fehthu; tapeh; ari iſſkatahs tahds nokubpejis.“ Susanna ſazija.

Herberts ſmejhahs un ſtahtſija tahlak: „Schi kundſe ir wina
leelmahte, ko tas duſmas noduhra. Ohtra bilde ir wina dehlē Maſ-
ſimiljans. Schis nogalinaja ſawu leelmahti, lai waretu prezeht wi-
nas jaunako mahſu.“

Kad tahdi ir wiſi Juhſu zilts ſtahtſi, tad gan katra jaunkundſe
newehleſees tapt par Wardenſteina grehſeni.“ Susanna ſazija.

„Es eſmu beidsis ſawus breeſmu ſtahtſus.“ Herberts atbildeja
ſmeedamees. „No ſchi laika dſihwoja Wardenſteini meerigi. Tif
weens, grahſs Manſreds, ir peeſkaltams pee pirmajeem. Schi ſkaiſta
kundſe ir wina leelmahte, ko winſch lohti mihleja. Bet abeju ſirdis
neſaweenoja mihleſtibas ſaite. Skaiſta leelmahte, tikai no wezakeem
ſpeeſta, bij ſneegufi grahſam ſawu rohku, jo winai bij zits, ko mihleja.
Tomehr wina padewahs liktenim un dſihwoja it laimigi daschus gadus.
Reis wajjadſeja grahſam aſtreiſoht. Kamehr grahſs nebij mahjās,
eeradahs pee grehſenes pirmāis bruhthans. No kambarjumprawas ſiau
dabujis grahſs peepeschi pahrbrauzā, un tā pahreſteidsa baloſchu pahriti.
Mihlakais aibehdſa. Grahſs iſweda leelmahti uſ maſo eſaru, ko
tur leiĵā redſeet. Eſars eſoht beſ ſinas dſiſch, un kaſ tur eekrihtoht,
eſoht muhſcham paſudis. Widū eebrauzis grahſs aptureja laiwu, un tai
uſſauza: „Es negribu ſawus zilts kapus ſagahnihht ar laulibas pah-
kaphejas meefahm; tē ir Loms kaph! Tomehr ari ſawas rohkas ne-
aptraipischi ar Lawahm aſinim; bet kad Tu leedſees pati ſewi nonahwe-
tees, tad ſini, ka es Lawu mihlako atradiſchu un to noſchauſchu —
kā ſuni.“ — Buhtu leelmahte ſawu laulato draugu luhguſi, war-
buht ka winſch tai buhtu peedewis, bet wina to nedarija. Par lai-
was malu lehldama wina wehl reis ſauza mihlakā wahrdu un nogrima
dibenā. Ohtrā deenā ſweijneeki iſwilla grehſenes lihki un to eſara
malā apraka. Pehz ihſa laika atrada ari winas mihlako nedſihwu
pee kapa; tas bij noſchahwees.

Beidsiht wini apſtahjāhs pee kahdas maſas bildeſ. Uſ tahs
bij redſams behrnu pulzinhſch, kaſ jaukā pawafaras deenā ſpehlejahs
ſem klaijas debes. Wini preezajahs gar jaukām puķem un auglu-
kohlu ſeedeem.

„Bet kapeh; behrni nopluh; auglu-kohleem ſeedus.“ Susanna
wajzaja. „Waj tad wini neſin, ka no katra ſeeda war iſnahkt auglis?“

Herberts ſmejhahs un atbildeja: „Keela ſkade, ka tai gadā bij
pahris puhru ahbofu maſak paſaulē! Tomehr zeen. Wardenſteina greh-
ſene, Juhſu wahrēi leezina par daudi — ſemas kahrtas dſimumu.“

Burpuram lihdſigs ſahrtums pahrellahja Susannas waigus, dſir-
doht tahdus pahrmehchanas wahrduſ, tomehr wina ſawalbijahs un
runaja tahlak: „Juhſ eſeet tas ſehns, bet kaſ ir ta meitene?“

„Ta ir mana mahſa.“ Herberts atbildeja.

„Waj tas war buht, ka ta „aukſtā jaunkundſe“ reis bijuſi jauks
mihligs behrns? Tomehr peedohdeet, ka no Juhſu mahſas tā runaju!“
(Turpmat wehl.)

Par Witebſkas Latwiju.

Tai Witebſkas gubernas ſuhri, kaſ ſa-eet kohpā ar Widſemi un
Kurfemi, un kur iſplatahs Rihzburgas warenahs muſchās diſchane
rohbeſchi, eemihht kahdi 16 tuhſt. Latweeſchu. Wini nau iſkaiſiti
ſtarp zitahm tautahm, bet apdſihwo gandrihs wiſu mineto apgabalu
no weetas, Widſemes un Kurfemes Latweeſcheem brahligi rohkas
ſneegdami pahrbrauzo Aweggſi un plato Daugawu. Schē redſam
Latweeſchu eeraſchās; ſchē dſirdam Latweeſchu walodu; ſchē manam
Latweeſchu garu. Tapeh; ſcho ſemes gabalinu noſauzam par „Wi-
tebſkas Latwiju.“ Bet lai nu ari ſcho Latweeſchu dſihklās tahs pa-
ſchās Latweeſchu aſinīs ritahs, un winu ſirdis tahs paſchās juhtas
mahjo, tomehr Witebſkas Latweeſcheem „laimes-mahminā“ bij no-
lehmuſi daſchā ſinā zitadu un gruhtaku likteni, nekā tauteeſcheem Kur-
ſemē un Widſemē. To wini ihpaſchi manihht manija, kad preekſch
wairaf nekā 60 gadeem Kurfemes un Widſemes Latweeſcheem atſla-
neja tas preeka wahrds: „Jums buhs buht brihweem!“ Wairaf
nekā 40 gadus Witebſkneeki pa daſai ſchehlumā, pa daſai ſkaidibā,
pa daſai luhgſchanā ſkatijahs uſ Kurfemneekem un Widſemneekem,
kaſ brihweſtibas gaiſā ſawus ſpahrunus ziladami zilaja. Pehz pa-
wadita ſehroſchanahs un ilgohſchanahs laika atnahza 1861. gadā, kaſ
Witebſkas Latwijai, kohpā ar wiſu Kreewiju, atneſa brihweſtibu.
Putniſch, kaſ mahjāhs ſkreet, nokriht daſchbrihd no ſarina; zilweks,

kaſ nau ilgi gahjis, eefahkumā eet ſtreipulodams. Tā ari tautas, tā
ihpaſchi Witebſkas Latweeſchi, ſchur-tur peeſitahs, paſtarpahm pat
paklupa, ſperdami pirmohs ſohlus uſ brihweſtibas zela. Jo aug-
ſtaka ta manta, ko eeguhſtam, jo wairaf buhs to bandihht ar ſaſnu.
Kaſ ſwehtibas pilno brihweſtibu nau kahrtigi aſinīs un ſapratis, tas
mehds dohmaht, ka brihweſtibai waldoht ir brihr darht wiſu, ko tik
ween grib, — lai buhtu labā, lai kauns; lai tikums, lai netikums.
— Schē pirmee brihweſtibas behrnu-gadi ir pawaditi, un Witebſ-
kas Latweeſchi, mahzijuſchees brihweſtibu pareiſi ſaprast, ſahk augumā
augt, kaut ari wehl rohnahs tahdas buhſchanas, kuras uſluhkojohht
jawehlahs, lai labakas taptu. Atwehleſeet, zeentjamee laſitaji, ka
jums ko paſtahstu par Witebſkas Latwiju. Augſchā minete 16 tuhſt.
Latweeſchi ſapulzejahs uſ deewakalpoſchanu trijās baſnijās, pee ku-
rahm ſtrahdā weens pats mahzitajs. Lai gan ſawus ſpehklus netau-
pidams uſtizibā puhlejāhs pee ſawas tautas plaulſchanas, tad to-
mehr ari ſchē peepildahs tas wahrds, kaſ ſaka: „Plaujamais ir leels,
bet maſ to ſtrahdneeku.“ Bet kad nu zitadi newar buht, tad katram
Witebſkas Latwijās Latweetim peenahkās ſirniigi Deemu luhgt, lai
ſchis uſtizigais Deewa-kalps un tautas draugs neſaudē ſawu ſirds-
preeku, dſihdams ſcho daſchadā ſinā jo gruhtu amatu. — Skohlas-
buhſchanās ir daſchi truſhkumi japeeſihmē. Divās ſkohlās iſklatā ir
kahdi 200 puſenu; bet meitenes tohp deemeſchehl maſ mahzitas, jo
wehl dſirdam daſchu ſakam: „Preekſch lohpu kohpſchanas un putras
wahriſchanas newaijaga mahzibas.“ Kaut jele tahdas neeku runas
ſuſtin iſuſtu, kaut jele Latweeſchi wiſpahrigi aſihhtu, ka meitenes,
par mahtehm tapuſchās, buhs muhſu nahkamahs pa-audſes pirmahs
audſinatajas!

„Kur bij laba meitu mahte,

Tur ir labas mahtes meitas;

Kur bij labs dehlu tehws,

Tur ir labi tehwa dehli.“

Skohlā eegahjis Kurfemes un Widſemes Latweetis atrastu da-
ſchās leetas, kaſ winam iſrahditohs kā ſweſchās un neparaſtas.
Mahtes mihlā walodina ſchē tikai reti tohp dſirdeta. Puſeni tohp
no Kreewu ſkohlotajeem wiſās mahzibas Kreewu walodā mahziti, jo
Kreewu waloda ir mahzibas waloda. No ſkohlās walodibas ir atkau-
tas ſchiniſ ſkohlās 6 ſtundas par nedēlu preekſch Bihbeles ſtahtſeem,
katkimes un dſeedaſchanas; pee ſcheem mahzibas preekſchmeteem leetā
Luteru leſteri mahtes- jeb Latweeſchu walodu. — Schihm ſkohlas-
buhſchanahm waldoht ſkohlenti war gan kreetni eemahzitees Kreewu
walodu, kaſ jo labi un teizami, bet tomehr war jautahht, waj nekluhthu
tahlak wiſpahrigās ſinatibās, kad ſchihſ taptu ſneegtas paraſtā, pa-
ſihſtamā un wiſeem behrneem pilnigi ſaprohtamā mahtes walodā.
Mahtes waloda, kura mahte dſeedadama behrninu ſchuhpli eeſchuschi-
naja; mahtes waloda, ko dſird mahjās un baſnijā runajam; ak, zil
leegi un zil weegli behrns apker un iſleetā pirmahs, un pat ari dſila-
kās mahzibas — ſchini jaukā mahtes walodā, ſawu tautibu uſtu-
roht un kohpjoht.

Saimneezibas un ſemkohpibas ſinā tē eet it labi. Seme nau ſmah-
dejama, un ſemkohpis, kā jau Latweetis, netaupā darbu un ſweedrus;
beſ tam ari Daugawa un Rihgas-Dinaburgas dſelſzeſch atmet paſtar-
pahm labu graſiti. Saimneeki Witebſkas Latwijā ir jau preekſch kah-
deem gadeem palikuſchi par gruntneekem jeb mahju-ihpaſchneekem.
Mahjas ir zaur-zaurim lehti pirktas, un gruntneeki waretu nahlotnē
buht jo turigi wihri, kad weena leeta ne-apdraudetu winu nahkamo
labklahſchanu, prohti: grunts iſdalihſchana ſtarp behrneem
peh; tehwa nahwes. Kad tehws nomiris, tad beeſchi ween mah-
jas tohp jeb tapa lihdſ ſchim ſaſkalditas til dalās, zil nelaiſtim bij
behrnu. Zaur tahdu mahju ſaſkaldihſchanu war ne wiſ ween ſazeltees
ſtrihdus un eenāids ſtarp behrneem, bet ari galā laizigas labklahſcha-
nas ſinā panihkt wiſa ſamillija jeb zilts. Daſchās mahjās tehwan
dſihwojohht meers un weenprahtiba walodija behrnu ſirdis; bet tiko
tehwa aztinas aiſdarijahs, ſazehlahs ſchkeſſchanahs un ihwerefchanahs
dehl mahju iſdalihſchanas. Un kaut ari „faktu-adwokati“ barodamees
barojahs, tomehr ne buht newareja nodſiſinahht eekarjuſchahs behrnu
aſinīs. — Un kaſ lai beidsiht iſnahk no tahdahm reiſ eefahktahm
dalihſchanahm? Pirmā pa-audſe war buht wehl pahritils uſ mantoto
grunts-gabalinu; bet kad nahks ohtrā un treſchā pa-audſe, un ſchē
gabalinu taptu daliti wehl maſakōs gabalindā, tad behrnu behrni, kuru
tehwa tehws bij turigs wihrs, war pawijam panihkt, — tapeh; ka
gaididami uſ ſemes ſuhriti, no ka tatschu newar pahritikt, behrni ne-
bij mahzijuſchees nedſ kreetnu amatu, nedſ ari zitadi maiſiti pelattees.
— Kā buhs grunts-gabalus walohht un ſargahht no dalihſchanas,

to waran mahzitees pee muischahm Baltija — ihpafchi pee majorat-muischahm. Majorat-muischas mantineeks ismaksā faweam brahleem un sawahm mahfahm weentreis nosazitu summu, un schee ziti mantineeki, kaut ari nedabu til, zil dabujis majorates mantineeks, ir weenmeh ar meeru, it kā apleezinatu, ka wispahriga weenadiba nau nekur panahkama schē wirs semes. — Muischneeku lahrta war pa leelai dalaite pateiktees majorat-muischu eeriktei, ka ir eespehjufti ne wis weenusturetees, bet aridsan palift spehka un swarā eefsch muhsu fadsihwes. Majorat-lungs, kā wezakais, ir familijas galwa un galwineeks, kas gandrihs arween bagats buhdams, lihdsedams palihds brahleem un mahfahm. Majorat-muischa ir ta weeta, kur negaisam draudoht un gruhtheem laikeem usbruhktoht familijas jeb zilts lohzeffi atrohd patwersmi un pawehni. Kad muischneeki schē jeb zitur kur buhtu senaf jau eefahkufchi sawas muischas isdaliht behrneem, behrnu behrneem u. t. j. pr., tad teescham buhtu daschas eefahkumā bagatas familijas nihktin panihkufchas. Bet majorates sakofsnais lohks eespehja ustureht un stipri naht familijas saws un atwasas pawaditōs gadu-sintendōs. Laiks mahza laiku, un buhschana buhschānu. Pahredohtahs semneeku mahjas waijadsetu nodibinaht par masahm majoratehm. Kad tuhftoscheem stahwetu tahdas Latweeschu mahju majorates, kuru rohbeschi nekahdā wihse newar tapt pamasinati, tad no mahju pirkshanas, par ko preezadamees preezajamees, nahktu dauds swehtibas — tautai un walstij par labu. Jaunakee brahti un jaunakahs mahfas iswehletu — katris pehz sawa prahta un sawahm gara-dahwanahm — ihpafchu dsihwes-lahrta; weens puhletōhs fainneezibā un semkohpibā, ohtris amatneezibā, treschais augstakās skohlās — wisi atspaidu atradsami pee majorates weetneeka jeb mantineeka. Tad familijas un ziltis nepanihktu un ne-isklihtu, bet weenmeh paliktu sinamā tehwu-tehwu weetnā. —

(Swabadi pehz „Pihstula“ sinojuma.)

Kā tagad ir un kā wehl buhs.

Jums mihteem lasitajem un mihtahm lasitajahm gribu wehstih, kā tagad ir un kā wehl buhs. —
 Kahdus gadus atpakal nomira Kursēmē kahds turigs fainneeks un atstahja diwi meitinas. Lai nu gan wezakā bij mahju mantineeze, tad tomeh ar jaunakajai peenahzahs dabuht kahdu daku no mahjahm. Tiko nelaiķis bij guldihts smilshu kalnina, tad jauneki un jau nodsihwojuschi puifchi no wisahm malu malahm apstahja mahjas un prezeja pehz meitenes — jeb labaki sakoh — pehz mahjahm. Maurinu awauguschahs telas, kas us tahm mahjahm noweda, drihs tapa no bruhrganu firgu pakawahm pahwehrtas par melnu semi; paschu bruhrganu daschu-daschadas feijas un saldahs mehles meitinas prahtinu pawisam apreibinaja, un gandrihs winas firsniu iskustinaja no ihstahs weetas. Ari mahju-buhschana prezeschānas laika gandrihs palika stahwoht. Mahju preefch-fainneeks par tahdu juku mahju-buhschānā lohti errojahs, un katra kawaleera kleperi preti nemdams un stalli wefdams jo dikti nurdeja: „Kur maita, tur sakrahjahs ehrgli.“ Bruhtgani tahdu sihwu nurdeschānu dsirdedami gan lohbus greesa, bet prezineeku jeb uskuru dohmas tee ne-atmeta; jo mahjas it labi patika. Bet mahju mantineezes firds strahdaja kā puz-sudmalas, tohs bruhrganus wehtidama. Drihs ta sawu mohu-laihu bij pahzeetusi, lai gan tas winai islikahs garfch — kā pati muhschiba; jo diwu gadu laika no ta leela pulka few bij iswehlejusees weenu, prohti — to beidsamo; tee pirmeeje bij wisi kurwischus mantojuschees. Wisus bruhrganus wina eefahkumā usrakstija pehz rindas, bet kas wehla nahza, tee nau eerakstiti tai dsihwibas-grahmatā. —

Mihkās kalpu- un zitas meitinas, ap kurahm bruhgtani nelidinajahs — kā taurini, un kas juhs warbuht daudreis par to gruhthi nopuhschatees, nepilineet sawas afaras us scho lapinu un nedohmajeet, ka fainneeku meitas ar til dauds bruhgtaneem jau sehsh laimes-mahtei flehpi. Kad likens mani gribetu un waretu pahwehrt par feewischki, tad es teescham newehletohs buht tahda mahju mantineeze. Juhs sineet, zil gruhthi tas ir, kahdu kleiti nopirkt smuku drahnu pilnā bohde, bet zil gruhthi tas war buht, no til dauds bruhgtaneem few iswehletees weenu?!

Un ohtrahrt: Kad kahds puifis juhs bes mantas grib prezeht, tad juhs drihsak preze no ihstas un pateefas mihlehtibas; bet tahdā uskuroschānā daschbrihd mahjas tohp mihletas un prezetās.

Al, kaut jele tahdi mahju-prezetaji, kas mehdi faziht: „Prezeschu mahjas un dabufchu feewu lihds!“ — Kaut jele tee to festo haufli gruntigi apzeretu un ne-aismirstu, ka tikai mihlehtiba laulatus laudis

dara laimigus. — Negribam faziht, ka uskuru nemt weenmeh flikti, jo ari tē war mihlehtiba saweenohht pahrus. Bet kad daschreis redsam bruhrganus bareem nahkam, tad jabrihnahs, kā mihlehtiba usweenu meitu war peepefchi eedegtees til dauds firdis!

R. D. . . . a.

Naudas-papihru zena.

Mihgā, 31. Oktobri 1879.

P a p i h r i		prāija	mafsaja
Rusimperialis gabalā.		7,83 rubl.	7,81 rubl.
5proz. bankbiletu 1. istab.		94 ¹ / ₄	94
5 " " 4.		94	93 ³ / ₄
5 " inštruz. 5. aishēnu.		94 ¹ / ₂	—
5 " pnehmiju biletēs 1. emi.		231 ¹ / ₂	230 ³ / ₄
5 " " 2. "		225 ¹ / ₂	225
Pehterb. 5proz. pilf. oblig.		90 ³ / ₄	90 ¹ / ₂
Kreewu sem. kred. 5 ⁰ / ₁₀ kshlu-sihm.		120 ¹ / ₂	120 ¹ / ₄
Karkowas semst. 6proz. kshlu-sihm.		97	96 ¹ / ₂
Kehwales and. bankas afz.		36	—
Beel. Kreew. dselz. afz.		256	255 ¹ / ₂
Mihg.-Din. dselz. afz.		153	—
Din.-Wit. dselz. afz.		—	161
Warsch.-Teresp. dselz. afz.		—	—
Orelas-Wit. dselz. afz.		—	160
Mib.-Bolog. dselz. afz.		95 ¹ / ₄	94 ³ / ₄
Mast.-Brest. dselz. afz.		102	—
Baltijas dselz. afz.		103 ¹ / ₂	—

(M. W.)

Tautu meita.

Pahr upiti peldinaju
 Diwi selta gredsenti.
 Pahr upiti mani weda,
 Gredsenti walfataju.

Upes malu tezedama
 Upē metu wainadsiņu,
 Lai wifina upes straume,
 Ne neleetis tautu dehl.

Pilni pirksti, abas rohkas,
 Selta greestu gredsenti;
 Pa weenami noslihdeja
 Ar neweikli dsihwojoht.

Zilā rohkas, tautu meita,
 Kahda sawus gredsenti;
 Tikai diwi, tikai diwi,
 Dohthi mana bahlelin!

Laukā liku, us akmena,
 „Tautu dohtu gredsenti;“
 Kurfch putnais daboneeki,
 Wisnefeeti, — atdohdeeti!

Zeefuls.

Drupas un druskas.

Waj man taifniba?

Nesen kahds wihrs jautaja: „Kas wismairaf patihk feewescheem?“ Weens eesauzahs: „prezetees.“ Ohtris: „mihlinatees.“ Treschais: „danzoh.“ Betortais: „lepni gehrbtees.“ Peektais: „plahpakt.“ Sestais: „weefotees.“ — „Tas nu gan wifs ari war buht,“ kahds pawezs wihrs atbild, kas jau 4 feewas turejis; „to winas ari gan wifu labprahht dara; bet tas mihlakais darbs ir feewahm — waldiht par wihru.“ — Wezitim jau warbuht buhs taifniba! — Ne-esmu wehl neweenu feewu turejis, un ar jaunkundsehm lohti mas ap-eemohs; tavehz labi nesinu. Mahmitis.

A t b i l d e s.

A. A. „Amerikas medineekus“ fanehmahm. Tik-to garaks stahsts „Awifes“ eefahkts; tavehz pefuhstijumu usglabafim.

Kalnina. „Sehnalas un kohdoli“ nau fmahdejami. Iklestahm, zil drihs eespehjim. — Ihpafchi patezamees par „tautas dseefmas“. „Tautas dseefmas“ mums ir jo mihtas. Brahjeet un pefuhsteet kahdas „tautas dseefmas“, jo gribam kahdu reisi lasitajem kohpa pasneegt wifas „tautas dseefmas“, kas rohnahs „Latweeschu Awifes“.

Dhsolkalna Kristapan. Gan nepeeklahjahs, ka meitenes faderinahs, kad wehl nau eeswehtitas, bet tomeh sinojumu ne-eewehrohm „Latweeschu Awifes“.

Zeefulim. Juhsu sinojumus is L. . . . weenmeh fanemim ar patezibur Beels darba lauks; labš pulzinsch Latweeschu tur miht!

„Kas ir mihlehtiba?“ kahdu reisi lasiseet. Pazeeschatees!

Sludinafchana.

Sludinafchana.

Zelgawas pilsetha-waldifchana zaur scho dara sinamu, ka no pee pilsetha-muischahs Wehstes peederigahs semes

94 semes gabali, latris no 6 pubrweetu leeluma, uf renti no nahstochem Jurgeem, tas ir no 23. Aprila 1880. g., tiks atdohti.

See, kam tohs patitu rentieht, teef usajinati, ar jawahm sohlifchanahm pee Zelgawas pilsetha-waldifchana tantis deenas no 8. Ijhs 16. Nowemberim f. g. meldeetes.

Iffohlfchanahs-noliftumi pilsetha-waldifchana kanzeleja preefich eestatifchanahs buhs ilifti, un semes-gabalus uf lauka warehs redieht.

Zelgawa, 23. Oktober 1879.

Zelgawas pilf-waldifchana.

Bruknes pagasta-teefa, Baukfas apr., usajina zaur scho wijus, kam fahdas pretrunas un likumigi eemestli buhtu pret to, ka pee Bruknes pagasta peederigais

Mahrtinich Dahboling's fchejenes Duderu fainneeta

Jahna Pihse's, fautts Klameneek, un wina seewas Anas behtu, Andreju, dsimis 13. Nowemberi 1870. g., behrna weeta peenem. wiswehtafais Ijhs 1. Degeberim 1879. g. jama pretofchanahs fcheit usdoht, jo wehlat neweenu wairs nellawfchs, bet tiks darichts, ka likums pawehl.

Brutnes pag-teef, 29. Septbr. 1879. (N. 161.) Preefichschd.: J. Grünberg. (S. W.) Pag-teef.-ftr.: M. Schimming.

No frohna Behrsmuifchahs pagasta-teefas, Dohbeles aprinki, teef wisi tee, fureem fahdas parahdu prafichchanahs pee nomiruschah Sihpeles Spruktelu fainneeta

Judrika Wasdika aftahstahs mantibas, jeb turti nelaitim to parahdu paliftufchi, usajinati, jama prafichchanahs un usdohfchanahs Ijhs 8. Degeberim f. g. fche deenest, jo weh fchi termina netiks neweens wairs klawfchts, bet pimejeem usfitta muifchiga klufuzeechana un beidamee peh likumeem strahpeti.

Ar. Behrsmuifchahs pagasta-nama, 6. Oktober 1879. (S. W.) Preefichschd.: G. Silbert's. (S. W.) Strihw.: G. Reichmann's.

Meschamuifchahs mahzitaja pagasta waldifchana pahdohs 24. Nowemberi f. g. Meshamuifchahs pag-nama wairakfcholitajem

100 mehru rudju no magafihnes eefsch matatahm datahm. Meshamuifchah, 27. Oktober 1879. (N. 101.) Pag-awez.: S. Willmann. (S. W.) Strihw.: D. Kirsch.

Kruhifchahnes pagasta-teefa, Dufuma aprinki, usajina wijus likumigohs mantineefus pee aftahstahs mantas no fchogad Kruhifchahnes Bezwararu-mahjas mirufchahs meitas

Minuas Jurewit, pee Behnes pagasta peederiga, ka tee jama peemeldeefchana Ijhs 22. Degeberim 1879. g., kurech par weenigo ifschgichchanahs-terminu nolifts, fcheit peenest, ar to peedraudefchana, ka wehlat neweens wairs netiks klawfchts, bet muifchiga klufuzeechana tiks usfitta.

Kruhifchahnes, 29. Oktober 1879. (N. 22.) Teef.-preefichschd.: D. Neiberg. Teef.-ftr.: Krafft.

Stohlotaja palihgs, kurech stohlotaju-seminariju apwelejis, teef preefich Leel-Platones pagasta-fchoblas meflehts, — un war Ijhs 12. Degeberim f. g. ittatur freschdeem pee Leel-Platones pagasta-waldifchana, pagasta-nama, peeteeltees.

Leel-Platoné, 17. Oktober 1879. (N. 185.) Pag-awez.: J. Neibre. (S. W.) Strihw.: J. Friedenberg.

No fchiganeem nosagts melns tafschufchunelis labaja wufz zaur noyulufchanau plawfchas platunah bes spawwas flekis, ar to wahrbu, "Pifchus". Kas tahou atrohu, Ijhsju peeturicht un man sinamu daricht; per to dabuhf

5 rubl. fudr. pateizibas-algas.

G. Poetschke, Anas-muischah.

Nakti uf 24. Oktoberi f. g. ir no Smahrbes frohgus zaur celaufchanohs iffagti 3 ftegi, ka: weena behra kehwe, prahwa no auguma, ar melueem jareem un melnu afi, 4 1/2 gad. weza, wehtra 120 rubl.; weena du mja kehwe, no mehrena auguma, 7 gadus weza, bes fihmehm, wehtra 75 rubl.; weens prahws firs (ar krimriteli), 8 gadus weza, 75 rublus wehrrs.

Bef tam wehl ir iffagti:

- 1) weeni tambores rati uf dsefu afim;
- 2) weeni behlu rati uf tohfa afim, melni mahleti;
- 3) trihs abdu rihti, ar abdu wehrtelchur;
- 4) dwi fedullas;
- 5) weenas fchiras, ar striku strengem;
- 6) weeni jahjamee eemauti;
- 7) weens lohts, bruhni mahlehts, ar mifina rinki.

Kas fchihf jagtahs leetas Smahrbes frohdstueekam usrahda, dabu no wina

50 rubl. fudr.

pateizibas-makfas.

Sludinafchana.

Bez-Smirntafas pagasta-teefa dara zaur scho sinamu, ka fchi pagasta Plafnu-Wibus-mahjas parahdu behl 10. Nowemberi f. g., pulstien 116s no rihta,

daschadas leetas, lini un labiba uhrupé

uf wairakfcholitajem pret tuhltit fteidru mafsu tiks pahdohiti.

Pigifchds, 2. Nowemberi 1879. (N. 136.) Preefichschd.: J. Lange. (S. W.) Strihw.: J. Goery.

No Stufmannuifchahs

muischwaldibas teef zaur scho wifseem sinams darichts, ka 12. Nowemberi f. g., pulstien 1na peh pusdeenas, ka weeniga termina, bes peretorga, tiks Stufmannuifchah weena partija nummurecetu

pahrafu

preedes-fobku

pahr tafseereschana-makfu wairakfcholitahna pahdohita. Pahrdohfchana-nolihgumus, ka ari scho kohku fash-meschana-rakfu war karrá laika eefstitees pee Stufmannuifchahs muischwaldibas; tapat ari pizeji, kas gribetu minetohs kohkus redieht, war eet pee weetigahs mesha-waldibas, kurei ir usdohits, tohs ilweenam rabdiht.

Zirohtes mesha teef pahdohiti

balku-fobki

no daschada leeluma; tapat ari faufa malka un fchagari; fchilndeles par pee-eijamu tirgu.

Klaktakas finas ifdohd itdeenas jamaia mahja pee Inke-frohgus.

Pahrdeweji.

24. Nowemberi f. g. tiks Pattafes-muischahs mesha, pee Dohbeles, leelaks fteitlis

preedes-fobku, peh wehlefchanahs leelas partijas, pahrdohits. Pizejeem jameldahs pee Pattafes-muischahs meshlunga.

Arrendé

ir weena mafa muischa ar 260 pubra-weetahm aramas-jeemes ar plawahm un gani-bahm no Jurgeem 1880. g. uf wairakfchaddeem, dabujama. Tuwafas finas japeeprafu fchuhstfies teefas-nama.

Dahr sneek's

ar labahm leezibas-fihmehm war tuhltit meldeetes Baukfa pee grahmat-weh.

Beckmann fga.

Retortbeem, 1. Nowemberi, pulstien 36s peh pusdeenas, ir weens

reti rediehts zilwees,

35 gadus weza, ifgahjis, ka arween, un wehl nau greefeses atapat. Wifsch bij fchahdas breshes gebrbes: fira wadmallas zewure, tumfchi bruhns seemas-mantelis un pelett raibas bilfes; tam ir gaischa bahyda un mati, un war maniht, ka wifsch prahtra juzis. Mifli teef luhgis, kas scho nelamigo fastohp, lai par to fira dohd pee Zelgawas polizejas.

Mefchotnes fainneekam Rugrehnam, presi Grahtwendahlei, Baukfas aprinki, 4 juhdses no Zelgawas, uf pafcha Leelupes krafa, ir wiflabafais

fartanaais mahls,

no ka keegehts un daktimus war taifst. Ar laimahm war presi uf Zelgawa un Nihgu fufst, un malka turpat pa uhdent peenahf. Zepu eriktes jau uf plafcha, Ijhs ar dshwojamo ehtu, atrohдахs.

Kas scho plazt behl keegeht taifschana gribetu uf wairakfchaddeem uf renti nemt, tam jameldahs behl tuwafas nolihgichanahs pee Rugrehmu-mahju ifpafschneeta

J. Rugrehn'a.

Meicha pahrdohfchana.

Ahnes-muischahs mesha teef ka if gadus, ta ari fchini gada mesh pahrdohits — puhra-weetas eedalihts. Klaktakas finas pee meshfarga

Schagarneeka.

Weena brandwihna bohde, labata weeta, ir ifdohdana uf renti. Klaktakas finas pee fpapermana Th. Weefmana, Zelgawa, leelaja eela N. 17.

Baukfa un apgabalam.

Dahmu mehtelus

leela ifwehle peedahwa par lehtakafahm zenahm jamaia pahrdohitawá no

Hermann Kahn'a, Baukfa, Blankenteln'a nama.

!!! Baukfa !!!

wega piustunga nama, pee tregus-plafcha, pee

A. Blumberg'a

war dabuhf

wifadas fibfas prezes

par Nihgas zenahm. Ahtru un laba apdeefchana apjohlfkams, Ijhsju mau pahrdohitawu laipni eewehroht.

A. Blumberg's.

Turpat blakus drahm-bohdé war dabuhf weetas, shderes-drahms u. i. jo pr.

ir nogubhts un bohtimms pee

un fi S. Dember'a un heeda bruhfida, fautts

"Gald-fchlofch'en"

92. Schrenkshofer'a, Zelgawa, pahdes-eela N. 36, pafcha namu.

MILN'S, mung's, burfles un puburteles, if fchegonee afihu - bruhfida, fautts

"Mienner Mier",

Prahwneefceem

par sinu.

Tagad es bishwoht fchriber-eela Nr. 12, apafschahfcha, pa freijo kohku, un efmu teefas - un fuhdibas-leetas iffaca deena runajams: preefichpusdeenas no pulstien 3 - 11. un pehpusdeenas no pulstien 3 - 5.

D. Tomberg, Zelgawa.

Keisariffas Majestetes,

wijas Kreewijas Patwaldneeko

2c. 2c. 2c. pawehli

teef no Baukfas frohna pagasta-teefas, Baukfas aprinki, zaur scho sinams darichts, ka pee Baukfas frohna meshlunga pagasta peederige laulatee laudis Wifelis un Sibha Skulten, fureem pafcheem nelahdu meefigu behnu nau, pee Baukfas Patweefchu mahzitaja pagasta peederigahs atraitnes Dahrtas Blohdneef behlu, Wif, dsimis 20. Augustá 1871. g., par jama behnu ir peenemufchi. Wif tee, kam pret scho adopteerefchana tahdi likumigi eemestli buhtu, teef zaur scho usajinati, feschu nebeku laika, Ijhs 22. Nowemberim 1879. g., jama pretrunas un eemestlus fche peenest; ja mi-neka laika nelahdas likumigas pretofchanahs fche nebuhs eefneegtas, tad fchi pagasta-teefa mineto adopteerefchanahs-afku ar wifseem ar to fawenoteem labumeem un teefbahm apfipriwahs, un wehlat peenestahs pretrunas pawifam wairs ne-eewehrohs.

Baukfas frohna pagasta-teefa, 18. Oktober 1879. (N. 1119.) Pag.-teef.-preefichschd.: G. Schlesing. (S. W.) Pag.-teef.-ftr.: G. Doepffer.

Kad pee Strundas Meshlunga pagasta peederigo laulato draugu Krista un Pihfes Landberg behlu, Krist Landberg, pee Strundas pagasta peederiga atraitne Phe Lafait, fura nemena meefiga behla nau, behrna weeta peenem (adopteere), tad teef wisi tee, kam pret fchahdu behna peenemfchana fahda eruna buhtu, no Strundas pagasta-teefas usajinati, to pee winahs Ijhs 29. Nowemberim f. g., kurech par weenigo ifschgichanahs-terminu nolifts, peenest, ar to peekohdnafchana, ka wehlat neweens wairs netiks klawfchts, bet tiks muifchiga klufuzeechana usfitta un peh likuma darichts.

Strundas teefas-nama, 12. Okt. 1879. (N. 811.) Preefichschd.: K. Weinbach. (S. W.) Teef.-ftr.: G. Uecker.

Kad pee Strundas pagasta peederigo laulato draugu Judrika un Gewas Kaufmann behlu, Krist Kaufmann, tapat pee Strundas peederige laulatee draugi, Juris un Angelita Kaufmann, fureem neweena meefiga behna nau, behrna weeta peenem (adopteere), tad teef wisi tee, kam pret fchahdu behna peenemfchana fahda eruna buhtu, no Strundas pagasta-teefas usajinati, to pee winahs Ijhs 29. Nowemberim f. g., kurech par weenigo ifschgichanahs-terminu nolifts, peenest, ar to peekohdnafchana, ka wehlat neweens wairs netiks klawfchts, bet tiks muifchiga klufuzeechana usfitta un peh likuma darichts.

Strunda, 11. Oktober 1879. (N. 801.) Preefichschd.: K. Weinbach. (S. W.) Teef.-ftr.: G. Uecker.

Zaur scho teef no Niterfchafes pagasta-waldibahm, Dufuma aprinki, sinams darichts, ka galwas-naudas un pagasta-nodohfchanau apwehntums par 1879/so. g. fcheit fagatawohls un ka teen, kas ar apwehntumu pafschu, jeb ari par augsti usfitta mafsu meera nebuhtu, jama fuhdiba binu nebeku laika, rehfinahs no 20. Oktoberi f. g., japeenest pee usraugi-teefas, jeb jaleek wehra, ka fchab peenestahs fuhdibai fahdihf preti fchela likumigohs fpreedumu.

Scheit laht teef peeninehts, ka malkafchana, bes pajes-naudas, ifnahf:

- 1) Grendifchu pag. lohjekkeem 9 r. — f.
- 2) Jrlawas " " 10 " — "
- 3) Degahles " " 8 " — "
- 4) Napju " " 9 " — "
- 5) Wehrtahles " " 9 " 60 "
- 6) Kuhku " " 6 " 64 "

un ta, kas jama nodohfchanahs Ijhs 1. Degeberim f. g. nebuhs alihdfnafis, dabuhs weenu rub. ftrahpes malkahf.

Gautu: un pilsethu-pohizejas teef luhgtas, augfchejo fludinajumu, kam un fur waijafhigs, sinamu daricht.

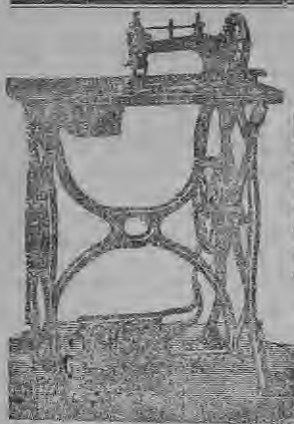
Grendifchu teefas-nama, 11. Oktbr. 1879. (N. 450.) (S. W.)

Krohna Behrsmuifchahs pagasta-teefa, Dohbeles aprinki, dara sinamu, ka 20. Nowemberi f. g., Sihpeles Spruktelu-mahjas nomiruschah fainneeta Judrika Wasdika palikufe mantiba, ta:

firgi, gowwis, aitas, zuh-fas un daschadas fainneezibas-leetas,

itf pahrdohu uf wairakfcholitajem.

Ar. Behrsmuifchahs pagasta-nama, 27. Oktober 1879. (N. 437.) Preefichschd.: G. Silberts. (S. W.) Strihw.: G. Reichmann's.



Schujamahs machines
 wisleelakā iswehlē, ar jannafahm
 islabofchanahm, it ihpafchi
 preeksch skrohdeceem derigas,
 pahredoht par lehtafahm zenahm

Pühr & Zimmerthal,
 Geksch-Nihgas leelajā smilichu-celā Nr. 7.



Original schujamahs machines,
 ar rohkahm un kahjahm dsenamas,
 peedahwā uf galwofchouu

J. Friederichs,
 Jelgawā, paleijs-celā Nr. 3.

Bauska.

No 18. Oktobra f. g. es dsh-
 woju kophmana Mark'a namā,
 skurstenflanzitaju-celā (schkehrs
 celā pretim lohding'a kunga
 bruhim), un esmu katru deenu
 teefas-leetu darifchanās runa-
 jams.

Konsulents Reinfeldt's.

Kuldigas

cedshwotajeem un apfahrt-dshwotajeem teef
 fmanis darifhts, ka jaunā dakteris Kul-
 digā apmetees un apteekera Kosak'a fga
 namā tur sawu kohrteli.

Dr. A. Benningen.

Smalkakohs Antwerpenes

dakstinus

(no leelahs fortes), kā ari wislabakohs

mihra-afminus

pahredoht wislehtak

inscheneeris v. Thorsen,
 Leepajā, leelajā celā.

Jmanigš, mundris jauneklis

ar labahm skohlas-sihurehm, 13—15 g. wezs,
 war tuhlt weetu dabuht pee kausmana M.
 Schischewisa, Nihgā, Jelgawā, preeksch-
 pilsheta, grahwju-celā (Grabenstr.)

Waselinnu,

no petrolejas taljitu jannu lihds-
 el pret daschadahm slimbahm,
 kā: kaulu-fahpehm, nopluzina-
 fchanahm, pampumeem, ang-
 neem, kaschi u. t. j. pr., kā ari
 pret kuhichu-slimbahm, peedahwā

R. Heilsberg's,

Jelgawā, pee turgus-platscha, blatus
 apteekim.

Manā apgahdeenā til-ko kā ismahza:

Mehrecekū laikū treschā (beidšamā) bur-
 nize, Matšā 80 kap.

Kā Tu man, tā es Tew! Zohlu luga
 weenā zehleentā; latwiski no Otkišas
 Klein. Matšā 15 kap.

Nihgā schihš grahmatas ir dabunamas
 pee Kaptein'a kunga, ceshpilscheta leelajā
 kalesu-celā № 4.

S. Alunan's,

Jelgawā, leelajā celā № 21.

No zenures atwehlehts. Nihgā, 4. Nowemberē 1879.

Di-Garofes pagasta-waldiba zaur scho
 dara fmanu, ka 26. Nowemberē f. g.

250 mehri rudsu

no schēhenes magashnes masakās datās
 wairakshilichanā tiks pahredoht.

Di-Garofē, 1. Nowemberē 1879.

(№ 104.) Bag.wez.: J. Koshen.
 Bag.-str.: Dumbur.

It frisches fikes

janehma nupat un peedahwā

C. Höpfer's, Jelgawā.

Sehni,

kas grib dshler-amatu mahzitees, war mel-
 detees Jelgawā, ftrihwer-celā № 15, sehā,
 pee

G. Babowsky.

Selts! selts! selts!

Kā selts if mehslēm talams, to katris
 mahju fainneeks war eemahzitees if tahs
 grahmatas:

Daba kā araja skohlotaja,

kas itai 40 kap. matšā un latrā grah-
 matu-bohdē dabujama, un lafoht weegli
 faprohama.

Nupat tika gatawa un ir dabujama Pee-
 paja, R. Uxting'a grahmatu-bohdē, pee
 wezā turgus-platscha, schahda janna grah-
 mata:

Wahju

walodas mahziba

preeksch

skohlahm un paschu-mahzifchanahš,

no kuras war weegli un ahtri eemahzitees
 lafht, rakstht un runah; matšā 25 un
 30 kap.

Nupat tika gatawa un ir wisās grah-
 matu-bohdēs dabunama:

Ihsa geometrija

ieb

rubmesmahziba.

Wiswajadshgakahs mahzibas
 par lihujahm, winketeem, platibahm un
 fermeneem, lihdi ar wiau aprehinascham,

preeksch draudshesfoklahm

no

J. Bantina,

foklozija un ehgahneea Astraukē.
 Matšā 20 kap.

Wisu lehtafais Latweeschu kalenderis
 preeksch 1880. gada.

Xrihs reis tik leels kā ziti Latweeschu kalenderi, ar dauds bil-
 dehm, raibu wahku un diweem peelikumeem, matšā itai 25 kap.

Ar baltahm lapahm preeksch peeshimefchanas mehnefchu starpās 30 kap.

Drufahis un dabujams Jelgawā pee G. Sieslak'a; tāpat ari dabu-
 jams wisās grahmatu-bohdēs.

Saturs: Kalenderam paschā preekschā pirmās peelikums: Zitreisejā Kurfemes
 leeklunga Ernešta Jabna Wirou'a bilde. Tad naht: Gewehrojami gadu
 staitli. Gada laiki, swaigshu tehli, mehnefchu wahrbi, gada- un mehnefchu jetor-
 schi. Saules- un mehnefs apimshojumi 1880. gada. Luteraneeschu- un katolu ka-
 lenderis. Gaisa nofehdeeni un mehnefs-larpas, faules lehtschana un no-eechana,
 mehnefs lehtschana un no-eechana, deenas garums, Kreiwu bairnijas- un wal-
 fshwehtli. Laita eewehrojumi. Saimneezigi eewehrojumi. Zohlu stabstini un mi-
 klas. Schihdu kalenderis. Koppa nefafchanas un perefchanas kalenderis.
 Dfshjeku tablums un zenas starp Nihgu, Jelgawu, Moischekem un Leepaju.
 No Nihgas uf Mehwali, Brestawu, Behterburgu, Wilnu un Grodmu. No Nihgas
 uf Nihgrahwi. Starp Nihgu, Buldureem un Ringu-dambi. Starp Nihgu, Dinaburgu,
 Bitehstu un Drelu. Starp Behterburgu, Wilnu un Warschawu. Starp Behterburgu,
 Wilnu, Berzhobolou un Sidrahneem. Starp Warschawu, Wilnu un Behterburgu.
 Starp Nihgu un Tulumu. Zenas par wisahm Kreewija ishihtamahm korefpon-
 denzjahm, wehstulehm, wannahm u. t. pr. Tasse par panna fubthjumu,
 hwara matšā pehš tablumā no Nihgas rehkinohht. Tabele par stempekapitshu fortehm.
 Siempelmartas. Tirgti Kriwemē, Widsemē un Leishos. Wuhsh augsta Runga
 un Keifara ziltis. Romanow'a nama waldneeki. Tagadejee ahrefemju
 waldneeki. Nihlti uminefchana. Pajemiga pateizibas-dfeshma Keifaram
 Aleksandram II. Wina 25 gadu waldifchanas-swehtkem. Keelstungs Wi-
 ron's un barons Sacken's, labi garsch wehturigs stahhts par Kriwemes fadschwi.
 Balfs tunfshā, dfeshma. Sirgu-dfimejs, stahhts if Meifitas, ar bildehm. Bo-
 lestaw's, wehturiga dfeshma. Wpstats pa pasanti, tur wisš tas ishamā at-
 stahhts, kas pehdējā gadā uf eewehrojams atgadhees tā ahrefemē, kā Kreewija —
 un ihpafchi pee mums. Dhtris peelikums: fshchrbalshiga dfeshma ar nohtehm: Wi-
 jusham karam pa pemeian. Tad wehl Nihgas un Jelgawas kophmanu un wi-
 jabu amatneeku fudinajumi.



J. W. Grahmann's, Nihgā.
Semfokhpju maschinu
 un rihku,
superfokfatu

un zitu preeksch krahjums,
 Geksch-Nihgā, Kahrta-celā, preti Jelgawas un
 Tulumu dfshjeku-stanzijai.

Wisās grahmatu-bohdēs dabunama:

Mahzibgrahmata

rehkinlausifchanās

preeksch

fkohlotajeem, fskohlneekem, kā ari tahdeem, kas paschi no
 fewis grib mahzitees rehkinahht.

Ar galwas- un tahpelesrehkinu mahzibahm
 farakstita

no

J. Bantina,

fkohlotaja un ehgahneeka Astraukē.

Matšā 1 rubl. 25 kap.

Minetā grahmata buhs deriga wisem, kam luste un preeks ar fskaitkem un wimu
 likumigu leetafcham un fahstahdicham darbotees; wina buhs leels palihgs fskohlotajeem,
 fskohlneem un wehlat, kad dshiwesfahrta to peepahhs, ka wajag dandi mas dšlat ar
 rehkinmahzibu eepahstees, wina buhs derigs palihgs preeksch paschmahzibas. Schi
 grahmata ir farakstita no deewsgan pashtstama fskohlaslunga, kas pas jau wairal gabus
 ar beheru mahzifcham tautskohlas darbojees, un lai gan pee schihš grahmatas farak-
 sifchanas weenu Wahju rehkinmahzibas grahmatu par pawadu nehmis, tad tomehr nau
 wis tik pahrtuhlojis, bet peelizis un aimeris, pehš saweem peedshwojumeem fskohlotaju
 amatā, wiht to, kas mums Latweeschu fskohlas nau wajadshigs. Jtin riktigi, kā zeem.
 grahmatas farakstitahš sata fawā preekschrūnā, ka schi grahmata nau „tee paschi wehshchi
 zita kullis“ bet ir gan leels pulš pascha ferto wehshem to starpā, un to starpā tahbi
 freetri knebefti, kas muhht tautskohlas loht derigi. Gewehlam tabest to grahm att
 wisem fskohlotajeem, fskohlneem un ziteem, kam fskaitu mahziba mihta. Ir teesham
 preeks ar mineto grahmatu tuwat eepahsthees.

Wisās grahmatu-bohdēs dabunama:

Preeksch rekrufcheem,

lohti laba un teizama rohlas-grahmata
 un derigs palihgs preeksch Kreewu wa-
 lodas ahtras eemahzifchanahš:

СЛОВАРЬ

УПОТРЕБИТЕЛЬНЫЙ ИЛИ ИХЪ СЛОВЪ
 И ВЫРАЖЕНІЙ

въ русскомъ и латышскомъ
 языкахъ.

Wairak leetojannu
 wahrdū un isteikumu krahjums

Kreewu un Latweeschu walodā.

СОСТАВИЛЪ
 ДМИТРИЙ МЕВЕСЬ,
 Старшій учитель Русской Горюцкой Гимназіи.

Matšā 30 kap.

Wisās grahmatu-bohdēs dabunama:

Selta

mahjasgrahmata

ieb

finatnibas magasine

cefsch

3 nodalahm, ar 1111 padomeem:

I. Saimneezibas un amatneezibas nodata
 ar 377 padomeem.

II. Semfokpibas nodata ar 284 padom.

III. Ahrtibas nodata ar 450 padomeem.
 Dhtra pahrlabota druka.
 Matšā 1 rub.

Drufahis pee J. W. Steffenhager; un dehta.
 (Te flahst peelikums: Wasnijas un fskohlas fmas.)

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena Kristiba, weena tiziba.

Rahditajs: Sinas. Rahds wahrds par pagastu- un pilsehtu skohlahm. Pastaras deenas praweeschi. Bauflas draudses diwlahrtiga preeka-deena. Wa basnizas-strahpe. Mehnefs. Dahmanas. Wifjumms.

Sinas.

No Jelgawas. Dreschdeen, 26. Septemeri, tika notureta apafsch Jelgawas lauku-draudses mahzitaja, zeen. Conradi lga, wadi-fchanas Jelgawas prahwesta-aprinka skohlotaju-konferenze. Pee konferenzenes nehma dalibu 19 skohlotaji. No garigas dseefmas kahdas trihs ferschas nodseedoht un Deewaluhgshamu nobeidoht zeen. mahz. Conradi kungs issazija konferenzi par atklatu. Sapulzejuschees skohlotaji, us zeen. konferenzenes wadona usazinaschanu, iswehleja Leel-Swehtes skohlotaju Chr. Seewaldt'u par konferenzenes protokoles wedeju, un weenbalsigi nosazija, ka protokole Latweefchu waloda wedama. — Behz tam zeen. konferenzenes wadons pasinoja, ka zeen. schul-rahta kungs pagehreis, lai konferenzenes protokole winam tiktu peefuh-tita; ari wehl fazija, ka Kursemes sinode skohlotaju atraitnu un bahrinu palihdsibas-lahdes leeta pahrrunata, un no zeen. Sezes mahz. Wagner'a lga wiffi zeen. mahzitaji usazinati, ar skohlotajeem dibinajamahs skohlotaju atraitnu un bahrinu lahdes statutes kohpa sikhaki zaur-luhsoht, lai latram tahs pareiffi buhtu faprotamas. Statutes zaurerijoh, fapulze affina, ka zeen. mahz. Wagner'a lgam peenahlahs pelnita pateiziba par puhlinu pee statutu fastahdischanas darba. Statutes netruhka ari weetinu, kur fapulzeteem bij pahrgrohshchana jaweh-lahs. Ta par peem. nebij tas pa prahtram, ka skohlotaji, kas pahreetu zita amata, jeb pelnas-weeta, nedabuhn preeksch few pascheem, ja wajadfigs, palihdsibu un, — ka wezakeem skohlotajeem eemaffa-nda par augstu. Wezakee skohlotaji wehlejahs, lai statutes tiktu tahda wihse pahrgrohstas, ka wifseem skohlotajeem buhtu 25 waj 30 rubfi dibinaschanas kapitalas malfajams, kas lai paliktu par kafas kapitalu. Wehlahs gaddos, kas nepeedalahs ar sawu 22. dschwes-gadu, lai malfatu pehz statutes tabelem parahda palikuscho nandu, un ari to dibina-fchanas kapitalu*). Schim brihscham, us zeen. konferenzenes wadona usazinaschanu, issazija sawu peedalischanohs pee skohlotaju atraitnu un bahrinu lahdes kahdi 5 skohlotaji. Sapulze Nr. Wirzawas skohlotajs Weinberg's runaja kahdus wahrds par skohlotaju istureschanohs pret konferenzenes darbeem un notikumeem, un norahdiju, ka skohlotajeem wajagohst stahweht „weenam par wifseem un — wifseem par weenu“ u. t. j. pr.

Skohlotajs Seewaldt's runaja ihfods wahrds par „behrnu usnem-fchanu skohla.“ Norahdija, ka pascha pagasta skohlotajeem, kur tagad zaur skohlas-litumu nosazifchanu pagehrans, ka behrni lai wajadfigo mahju-mahzibu proht, rohdotees strihdini un nepatifikhanas, un tadeht jawehlotees, ka skohlas-komiffijas — kur paschas behrnu usnem-fchanu ne-isdara — noraiditu kahdus diwi waj wairaf kaimiru skohlotajus, lai mineto skohlenu usnem-fchanu isdaritu. — Zaur tahdu eegrohshchamu pascha pagasta skohlotaji buhtu issargati no weltigeem un tulscheem eenaideem u. t. pr.

Sapulze weenbalsigi peekrita tahdai eewefchanai, un luhdsa zeen. konferenzenes wadoni, lai leetu zel preekscha skohlas-komiffijahm deht pahrspreeschanas. Zeen. konferenzenes wadons laipni apnehmahs to isdarit.

Sapulze par konferenzenes sinotaju preeksch „awifsehm“ eewehleja skohlotaju Chr. Seewaldt'u, un gala issazija wehlofchanohs, lai fnojummu neparaksta ar sweschu wahrdu, bet ar ihsteno.

Chr. Seewaldt's,
konferenzenes sinotajs.

— Jelgawa us kirspehles-skohlas-komiffijas usazinaschanu bij 29. Oktoberi eeraduschees 4 jaunekti, kas gribeja nolikt zetortahs kategorijas kara-deenesta effamu. Diwi no teem pastahweja pilnigi effama, un dabuhs wajadfigohs diplomus; ohtree diwi israhdijahs wehl pawahji Kreemu waloda, un tadeht teem wehl nahkofcha gada janoleek effams mineta preekschmetä, un tad tik dabuhs effama leezibas-rakstus.

*) Schihs wehlefchanahs un schohs preekschlittumms ir Wagner'a mahzitajs teizanni eewehrojis un issahdrojis Latw. Wofschu 43. nummura peelikumä.

Bauflas kirspehles-skohlas-komiffija bija usazinajusti tahdus jaunektus, kas, laul-skohlas mahzibas pabeigufchi, gribetu pehzaf kara-deenesta eestahjotees diwi gadi deenesta atweeglinaschanas baudiht, lai tee peeteizahs 24. Septemeri Bornsmindes skohla pee effama. Atnah-lufchi bija 4 jaunekti, no kureem weenu tamdeht pee effama nepeelaida, ka tas wehl nebija 16 gadus wezs. Komiffija lika klahthudama schohs trihs jaunektus no trim skohlotajeem tais wajadfigas sinaschanas pahrlaufschinaht. Preeks bija dsirdoht, ka wiffi trihs: — Zahnis Krauklis, kas Bornsmindes skohlu apmeklejis, Kahelis Behrsinsch un Jehlaks Bambars, kuri Griku skohla sawu mahzibu badijuschi — wifas wajadfigas sinaschanas kreetnu fapraschanu parahdija un labas atbildes dewa. Tamdeht zeen. Bauflas kirspehles-skohlu-komiffija isdewa wifseem trim tohs preeksch kara-deenesta pa-ihsinaschanas wajadfigohs effama leezibas-rakstus. Schee trihs jaunekti gan ir mas flaitlis starp wifseem teem, kas Bauflas draudses laulskohlas apmeklejuschi, jo schi daschas skohlas pastahw 20 gadus; tomehr apmeerina-fimees ar to, ka schi buhschana wehl swescha, un preezafimees, ka schee trihs buhs teem ziteem laba preekschshime. —

Pee Bauflas trihs-klasigahs aprinka-skohlas atnahza schini pagahjuscha wafara jauns inspektors, Schmidt'a lgs, kas tuhda eeweda aprinka-skohla dseedaschanas mahzibu. Wezakee, pirmahs klases skohlenu, dseed wihru-kohri, masakee mahzahs diwbalsigi dseedah.

S. R.

Rahds wahrds par pagastu- un pilsehtu skohlahm.

Kad no dascheem wezakeem ir daudskahrt dsirdehts pilsehtu skohlas usflawejam un pagastu skohlas gandrihs noniznam, tad turu par derigu, doht tai leetai dauds-mas kahdu isskaidroschanu un peerahdiht, ka tahda wihse daudi pagasta-skohlotajeem noteel netaisniba. —

Wifseem ir sinams, ka pagasta skohlas raida tik tahdus behrnus, kas tiklab no mahzibas, ka ari no zitas kahrtigas usweschanahs wehl mas ko proht; wini ir, ta fakoh, ka no aistrasnes panemti un us skohlu atwesti, buhtu gandrihs lihdsinajami kahdam wehl ne-apstrah-datam leetas-kohlam, no kura ismanigam meisteram wajag pataisht kahdu derigu leetu. Te sinams ir jazeht un jafahge, kameht kohls dabu dauds-mas isskatu jeb mudeli. Bet tahda jahgefchana un zir-fchana nau wis weegls darbs un smeekla leeta; te japlucht fweedreem! — Bahri nedelas aiseet ar to ween, kameht behrnu tik tahlu dabu, ka neswehle ar rohkahm, nekatahs aplahrt, ne-ifleeta sawus daschurcis mahjas eerastohs nikus un stikus un nekutahs ar dohmahm gar zitahm leetahm, bet meerigi klausahs us to, ko skohlotajs mahza, jeb mahzahs, kas ir usdohts. Pee dascha a nedelas un mehnefschi, kameht wina garu war padarit dauds-mas jautraku un firdi un prahtu fanehmigakus. Kur tad wehl wifa zita usluhofchana pee apgulshchanahs un peezelshchanahs, pee masgafchanahs, pa-ehschanahs u. t. j. pr. Ja skohlotajs to wifu no pascha eefahluma ne-eewehrohs un ar stingru rohku wifu nekahrtibu un pahrgalwibu nefawaldih, tad drihs fajutih, ka wifs wina puhlinfch, wifa wina runaschana un mahzifchana bijufchi gluschi weltigi. Bet deemscheht daschi wezaki tahdu puhlinu eefahluma nemas ne-eewehro, bet dohma no saweem behrneem tik labu ween, jo dasch jau pehz 3 jeb 4 nedelam atnahzis grih sinah, zil tahlu behrns ir tizis, un waj skohlotajs to beeschi ween ir usleelijis. Birnds pahri mehnefschs wehl pazeefchahs, bet pehz, kad nau pa prahtram, tad jau laifsch kahdas walodas wata. — Kad paschi nau skohla bijufchi, tad ari netiz skohlotaja isskaidroschanai. — Ja wifs tas buhtu pahreefs, ja mahziba weiktohs un behrns paliktu nospreestas 3 seemas skohla, tad jau ari wehl newar par scho laiku deewasfin zil pagehrecht, turklat wehl ja-eewehro, ka daschi to, ko par seemu mahzifuschees, pa wafaru ta aismirft, ka gandrihs ne fihmes nepaleek, un nahkofchai seemas-skohlai eefahlotees atkal wifs ja-eefahl no jauna, ja negrib bes sekmes strahdaht us preekschu. — Wehl gruh-taki weizahs ar teem, kas blaku Latweefchu un Kreemu walodahm ari wehl Wahzu walodu mahzahs. Kad behrns ar labahm gara-dahwa-

nahm apdahwinahst, tad war gan isdohtees, ka tas pehz 3 seemahm fahf mahzifki runahst. Sinams, nau ari weegla leeta sweschu walodu tik ihja laika eemahzitees, wisuwairaf tahdeem, kas wehl sawa mah-tes-waloda mas ko pratuschi; turklaht pagastu skohlās Wahzu jeb Kreewu waloda tik no grahmatahm jamahzahs, un tā wahrds pehz wahrda galwā ja-cekaf. Un tomehr, tad ari wisus walodas likumus sin, bet nedabu walodu arween dsirdeht un runahst, tad tahdai walodai truhstf weikluma. Abahm lectahm wajag arween kohpā buht, tas ir, tiklab walodas likumu sinaschana, ka ari walodas isleetaschana. Bet pagastu skohlās newar ar to pehdeju usdewumu jo tahfu tikf; wif tē runā tik pa latwifki; un zitadi tas ari newar buht, jo tē nau Wahzu-, bet Latweeschu skohla. Kad nu tahds behrns, kas 3 seemas pagasta-skohlā bijis un pehz eespehshanas un gara-dahwanahm mahzijees, bet nau wehl palizis par smalku Wahzeeti, tad daschi wezaki mehds tahdu skohlu nonizinaht un sawus behrnus west us pilsehtu skohlahm. — Nau ari ilgi jagaida, tad jau fahf sawa behrna daschadas sinaschanas leeliski usflaweht, „ka tur 3 mehneschōs dands wairaf mahzijees, nekā tē 3 seemās;“ — „jau esohf ohtrā klase tizis un runajohf mahzifki, ka preeks klaufotees.“ — „Pagasta-skohlā tikai ka ar zirwi apzehrtohf, bet schē no-chwelejoht un nopuleerejoht it smalki; jau warohf manihf, ka behrns gluschi sawads puika palizis, un turklaht — tik ihjā laikā!“ — Kad tas ari tairniba buhtu, ko gan neweens tik lehti netizehs, tad tomehr tahda flawa nepeekristu pilsehtas-skohlai weenai, bet wairaf tai pagasta-skohlai, furā behrns pirmo pomatu lizis. — Wispahrigi nemoht, pilsehtu skohlās dabu, ka jau minehts, „apzirfus un apshagetus leetas-fokhus;“ tahdi behrni jau sin, kas ir fahrtiba un usmaniba, tee ari sin, ka tas, kas usdohts, ir ja-ismahzahs; teem newajaga wairō rohlu pee rakstischanas wadiht, newajaga ari ar rehkinaschanas eesahkumeem nopuhletees, tāpat ari ar zitahm sinaschanahm; wisam tam ir jau eesahkums likts, un war pamasam strahdaht us preekschu. Waj tad wisa tahda eelauffschana un fagatawoschana ir neeka-darbs?!

Beidsoht metisim azis us tahdeem, kas grib par ziteem wehl gudrafi buht un wed sawu dehlu, kas tikai warbuht kahdu Latweeschu grahmatu zaurgahjis, teescham us pilsehtu skohlahm. Sinams, tahdi jau newar zitur weetu dabuht, ka tikai us beidsamā beka. Tē nu tahds sehns fehsh muti isplehtis un ne wahrda nefaprasdams; 2 lihds 3 gadi aiseet gandrifs tihri par welti. Kad tā sawu laiku issehdejis un zil nezil skohlā jeb kohrteli walodu no dsirdechanas eemahzijees buldureht, tad tikai fahf ar mahzibu dohtees us preekschu. Bet kad „tahdeem Wahzeeschem“ jaxaksta pee saweem wezakeem latwifka grahmata, tad jau ne par ko nejehts, un tomehr wezakeem par teem 3 gadeem, maifi nerekinajoht, tikai par kohrteli un skohlu isgahjis lihds 100 rublu. — Kad buhtu pagasta-skohlā scho naudu isdewufchi un par to tik mas augfu redsetu, ka ari grahmatas nejehts rakstihf, tad jau buhtu leela brehshchana un skohlotaja neewaschana. To war teescham leezinaht, ka pagasta-skohlās par 5 rubli wairaf pagehr, nekā pilsehtu skohlās par 100 rublu. Bet kas par to, lai dehlē tikai fehsh, un lai malkā zil malkadams; bet fur tas gohds, „dehlē eet pilsehtas-skohlā“, „dehlam ir zepure ar sudraba jeb selta banti!“ — Kad muhsu pusē leelakā data Latweeschu sawus behrnus tik ap 13. un 14. gadu fahf skohlā raidihf, tad tahds sehns pilsehtas-skohlā aifwests, Wahzu walodu neprasdams, Latw. walodu nedfirdeedams, aifsneds sawu 16 dsihwes-gadu, bes ka buhtu ko no tizibas-lectahm mahzijees jeb sapratiss. Gadi klahf, wajag nahf pee eeswehtischanas; Wahzu katkismi no galwas gan mahf, bet nesin, ko tur ir mahzijees; Latw. walodu gan saproht, bet nemahf Latw. katkismi; tihrs pohst! Ja tahdu pee eeswehtischanas nepeenem, tad ir leels naidē, pahrmeschanas un piltums bes gala; „kā drihstf tahdu sehnu atraidihf, kas 3 gadus pilsehtas-skohlā bijis, kas tatschu dands augstaka, nekā tahda neeka pagasta-skohla!“ — Tāpat nau pareifi un labi, kad skohlās-behrni, kas ari Wahzu walodu mahzahs, 5 lihds 6 seemas eet pagasta-skohlā un pa starpahm warbuht ari paleef par wasaru skohlā. Tahdi ir teem ziteem eesfch wifas mahzibas tahfu preekschā un winus newar peedalihf ne pee kahdas schkiras. Kad negrib, ka tee flinkotu, tad wajag teem stundas ihpafchi doht, kas tomehr skohlotajam gaufchi mas atmet un aifnem laiku preeksch ziteem. Tahdeem tad deretu, ja grib un spehj, ka eetu us pilsehtu skohlahm, jeb paliktu mahjās un stahthōs gruntigi pee darba jeb kahda deriga amato.

Tā tad ir sawā laikā pagasta- un sawā laikā pilsehtas-skohla jo deriga. Iffatrai saws laiks, iffatrai saws gohds. Bet kas lepnibu dsihdami pagastu skohlās apmahdē un sawus behrnus bes laika tee-

scham wed us pilsehtu, tas padara leelu skahdi tiklab sawam makam, ka ari sawam behrnam.

Pastaras deenas praweeschi.

Wakar-Amerikā ir laba prahwa Mormonu sette, ko wadija diwi wasanki, kas, kā apmahniteem lautineem islikahs, wareja daschadus brihnumus dariht. Sowa wisfwehtako grahmatu, ko tee apafsch ta wahrda „Selta grahmata“ paschi bij farakstijuschi, teizahs zaur daschahm brihnischigahm parahdischanahm atradufchi kahdā alā. Mormonu galwas-pilsehta bij Nowo, Ilino's semes seemel-wakara dalā, fur wineem bij lohti gresns Deewa-nams. Jahseps Smitš, kas sewi par praweeti likahs fauktees, waldija scheit gandrifs ka lehninsch.

Jaukā wasaras deenas wakara eeroudsija kahds ta apgabala rentneeks, kas pee Mormonu tizibas neturejahs, weenu labi gehrbuschohs wihru pee sawahm durwihm, kas winu luhdsa, lai tam kausohf nakti tur pahrguleht. Laitnigais fainneeks winam to labpraht atwehleja; sweschais wihrs tika ewests istabā un winam wakarinās preekschā zeltas. Pehz wakarinahm wehl wezigais fainneeks, kas bija preezigš, labprahigs un turklaht ismanigš wihrs, patreeza ar sawu weefu wehl kahdas pahri stundas. Weefis islikahs garigi un meefigi lohti noguris, bet tatschu atbildeja gohdigi un smalki us wifu, no ka tika runahst. Beidsoht fazija, ka esohf peekufis un flims, un tamdeht griboht eet pee meera. Saimneeks winu usweda augfshambari, fur apgulahs. Tē ap paschu pusnakti teef fainneeks un wina peederigees if meega trauzeti zaur breefmiugu steneschanu, kas nahza no tās istabas, furā sweschais guleja. Wini usgahja augfsham un atrada, ka sweschais bij dikti flims, un ar fahpehm mohzidamees nejanki brehza un mahju laudis eesahkumā nemas nepasina. Kahdu padohmu katris sinaja, tahdu pee flimā isprohweja; bet wifas puhles palika weltigas, un mahju ihpafschneekam par leelahm behdahm flimais weefis nomira pehz nezil stundahm. Itin agri ohtrā rihtā eenahza istabā diwi wihri un luhdsa, lai teem dohdohf pa-ehst. Saimneeks atbildeja, ka labpraht winu wehleschanohs ispiditu, ja mahjā nebuhtu kahda nomiruscha sweschineela deht tik leelas julas. Kad fainneeks teem to atgadijeenu smalkaki bij istahstijis, tad tee par to lohti brihnijahs, islikahs nosflumufchi un luhdsa, lai teem lihki rahdoht. Saimneeks to darija un weda tohs augfsh-istabā, furā lihkis guleja. Itin klusu tee lihki kahdas minutes usstakija; tad atgresahs tas wezakais no teem abeem un fazija, ka schē esohf „pastaras deenas swehto wezakee“, kureem esohf no Deewa dohta wara, brihnumus dariht un mironus usmohdinaht; tamdeht wini esohf pahrelezinati, ka scho nomiruscho eespehshohf usmohdinaht. Saimneeks, ka saprohtams, brihnijahs par tahdu eespehju un prafija, waj schē it drohshi to warohf usnemtees ispidiht, ko fakohf. „Bes schaubischanahs,“ tee atbildeja, „Deews tas kungs ir muhs ihpafchi fuhstijis, lai brihnumus darom, un zaur to peerahdam, ka Jahsepa Smit'a mahzibas ir skaidra pateesiba, ka ari wina grahmatas un roffi. Issuhteet un fa-azineet wisa schi apgabala laudis, lai reds, ka to mironi usmohdinahim, un lai zaur to ta kunga wara teef apleezinata wifu preekschā.“ Pehz ihfas apdohmaschahanahs fainneeks apfohlijahs teem brihnumu-daritajeem laut wafu, un aifshutija behrnus, lai padohd sinu kaimineem, no kureem ari leels pulks sinahrigu eeradahs.

Nu eesahka Mormoni sawu darbu. Rohlās us augfchu isstee-pufchi un azis pazehluschi, tee luhdsa pilnā balfi Deemu. — Pehz kahda brihtina eekriht fainneekam kas prahā; winsch iseet klusu ahra, un pehz kahdahm pahri minutehm atpakal atnahjis, meerigi nostahjahs pee gultas un gaida, lihds Mormoni sawu luhgshchanu beids un sataifahs to brihnumu dariht. Tad fainneeks it pasemigi luhds, lai atwehloht winam kahdas jautaschanas preekschā likf. Schē atbildeja, ka labpraht griboht atbildeht. Tad nu faruna tā eesahlahs:

Saimneeks: „Waj Juhš eseet pilnigi pahrelezinati, ka to wihru wareet usmohdinaht?“

Mormoni: „Efam pahrelezinati!“

Saim.: „Kā Juhš sineet, ka to wareet?“

Morm.: „Mehs tagad pat no Deewa parahdischanu dabujahm, furā mums tika teikts, ka to eespehjam.“

Saim.: „Waj Juhš eseet pahrelezinati, ka ta parahdischana no Deewa nahza?“

Morm.: „Ja, pee tam nemas newaram malditees.“

Saim.: „Waj Juhš tik tahdus, ar ihpafschahm flimibahm mirufshus wareet uszelt, jeb iffatru, weena alga, no kam nahwe zeh-lufjees?“

Morm.: „Pee tam nau nekahdas isschirichanas; meh's waram fatru lihki atdsihwinoh't.“

Saim.: „Labi; bet kad nu schis wihrs buhtu nokauts, kad buhtu wina rohka nogreesta, waj tad Zuh's waretu to lihki atdsihwinoh't un rohku weselu padarih't?“

Morm.: „Droh'schi! jo ta mums no Deewa dohta wara ir ne-aprohbeschota; pat ir tad meh's to waretu, kad winam abas lahjas un rohkas buhtu nozir'stas.“

Saim.: „Waj Zuh's wina tad ari waretu padarih't weselu, kad winam galwa buhtu nozir'sta?“

Morm.: „Droh'schi, meh's to waretum!“

Saim.: „Labi! Es pat's nu gan neschaubohs, ka tahdi swehti mihri taifnibu runah's, bet grihu ari sawus kaiminus pahrelezinaht, ka sch'e teescham brihnum's notizis. Un kad Zums weena alga, tad es lihkim galwu nozir'schu!“

To fazidams winsch isnehma leelu un labi istrihtu platu zirwi no fwahrku apalschas, un pazehla, gribedams lihkim galwu nozir'st. — Ar johni „lihki's“ uslehza un elli un welnu peesauldams fazija, ka ne muhscham nekaufoht few galwu nozir'st. —

Sanahkschee laudis fahhra tuhli't Mormonus, kas isteiza, ka tas „mironis“ ir weens no Mormonu wezakeem, un ka tee ziti wina us to mahju bij nosubtijusch'i, lai winsch tur sinama stunda „nomir'st“, tad wini garam eedami buhschoht pee-eet un „mironi“ usmohdinaht, lai sch'i brihnuma dehl wiffi wineem tizetu. — Saimneek's gan schoh's krahneekus palaida, bet papreekschu wehl par to brihnumu labu peh-reenu zek'a lihds dewa. —

Schee abi „pastaras deenas swehto wezakee“ bija Jahsep's Smit's un wina radineek's Sidnehs Rigdon's.) J. Bn.

Bauskas draudses diwfabrtiga preeka-deena.

Laiks lihdsinajams uhdens straumei; weenumehr us preekschu tek; tatschu nah't brihschi, kur drufzin ja-apstahjabs un pawadiht's laiks japahrdohma. Tahdi brihschi war buht, waj nu preezigi, waj ari behdigi; tas nah't no tam, ka wifs tas laifagabals nodshwoht's. Tahds preezigs apstahschanah's un pahrdohmaschana's brihdie Bauskas draudses sadshw'e bija 29. August'a. 25 gadi bija aisgahjuschi, kamehr Bauskas draudses zeenih'ts un mihloht's mahzitaj's, Karl Georg Seiler's, scho draudsi bija mahzij's un ganij's. Mineta deena mahzitaj's fwineja sawus 25-gadu amata-swehtkus. Schi deena ari zaur tam bija puschkota, ka Bauskas aprinka zeenigi mahzitaji schini deena notureja Bauskas basniza schi aprinka misiones-swehtkus. 29. August'a jaukais riht's bija atnahz's, un lihds ar to radah's mahzitaja muish'a jauni gohda-wahrti un daschi puku isgresnojumi. Mahzitaja leelaja istaba bija noliktas us pulehm kohschi puschkota galbina tah's no draudses schini deena pasneegtah's dahwanas. Wispirms apfweizinaja gawilneeku wina pascha dibinatah's meitenu-skohlas skohlneezes, dseedadamas: „Wifs, kam weena dwascha ir, Deewu lai teiz!“ Pehz tam dseedaja Bauskas draudses wihru-kohris ihpaschi preeksch schihs deenas drukatatu apfweizinaschana's dseesmu, un Pils-muiskhas pagasta wezakais, Nickmar'a kgs islahija no wairaf draudses lohzeekem parafstihu padewibas un pateizibas rakstu, kura faturs pa datai bija schahds: „25 gadi pagahjuschi, kur Zuh's, mihlais mahzitaj's, ar mums un meh's ar Zums kohpa dshwojuschi un daschadus laikus pahrelaidusch'i.

*) Peesimejums. Mormonu tizbas fabeedroschana's ischlah's Amerika, netah'tu no Nu-Jorkas pilsehtas, 1825. gada. Kahds selta-rajejs, Jahsep's Smit's, eeteiza lehtizigeem zilwekem, ka wohtoht usgahjis selta-tahfeli, kas aprakstita ar swehtcem wahrdeem. Tahselei blatam biju't brille; brillt uslizis japraris selta rakstu. Kahds praweetis Mormons, kas dshwojis 4. gadu-simteni, esoh't raksta atklahjis ihpaschi Deewa prah'tu un parahdijis, ka zilweks war tap't sweht's. Kaut ari tapa pilnigi peerahdijis, tad wifs tas meli, tomehr netruhka tahdu, kas tizeja. Grahmatu drukataj's, Sidnehs Rigdon's, Smit'am palihdiseja pee melu ispauschana's. Gesehtum'a Mormonu, no Smit'a waditi, eeshwoja Wifuri sem'e, bet drihs tapa no laudihm eewih'ti un aishih'ti us Wino's sem'i, kur Nowo pilseht'a uftaifija lepnu Deewa-namu. Ari no schejenes wini tapa padshiti, un Brigams Jung's aishweda Mormonus us Wih's jeb Deferetes sem'i, kur dibinaja pilsehtu, ko nozauza par „Jauno Jerusalem.“ Smit's jau tapa no dunpneekem 1844. gada noschauts zeetuna. — No Wih's semes Mormonu schia sawus misionarus us Angliju, Dahniu, Schlewigu un zitahm Giropas semehm, gribedami wihus Mormonu tizgoh's weft us Ameriku un tur dibinoh't ihpaschi Mormonu wal'ti. Zitahs beidewigas mahzibas pawisam ne-eewehrojoht japeemin, ka Mormonu mahza, ka wihram jatir daud's fewu. — Zitadi Mormonu ir darbigi un ruhpiigi laudis, un tapehz neemitin peenemah's bagatiba. —

Ar preeku waram leezinaht, ka muhsu draudse labklohschana manamus sohlus ir spehrusi us preekschu. Pateiziba mums japeemin, ka wifs tas pa leelakai datai zehlees no Zuh'su puhlineem. Schodeen dau-dst ap Zums pulzejah's. To starp'a ir tahdi, kuras Zuh's kristijusch'i; tahdi, kuras Zuh's eeswehtijusch'i; tahdi, kuras Zuh's laulajusch'i; tahdi, kureem Zuh's dahrgus un mihkus pawadijuschi us pehdigo dusu. Ko wiffi schee grih? Tatschu zita nefa, ka til issazih't Zums sawu un sawu mahjneeku firfnigo pateizibu, jo Zuh's neween esat bijusch'i mahzitaj's basniza, bet ari draugs mahjas un padohma dewejs wifa dshw'e. Bet neween pateiziba Bauskas draudses fir'di fahilda; ari luhgschana's un aishlugschana's schodeen kohpi us augichu. — Kai Deew's wehl ilgus gadus Zuh's ustura muhsu draudsei par swehtibu; Deew's lai weizina un paschir Zuh'su kreetnu darbu; Deew's lai Zuh'su puhlinus Zums bagatigi atmaks'a scheit laizigi un tur muhschigi!“ Tad atnahza Bauskas aprinka zeem. mahzitaji. un zeenigs prawwesta kungs apfweizinaja gawilneeku sawu amata-beedru wahrda. Schi apfweizinaschana — Latweeschu waloda tureta — nahza no fir'ds un gahja wifseem klah'tbuhdameem pee fir'ds. No mahzitaju pufes zeem. runataj's pasneedsa Seiler'a mahzitajam kohschu albumu ar Bauskas aprinka mahzitaju bildehm, fazidams: „Meh's efam pahrelezinati, ka meh's Dewim, mihlais amata-brahl, efam zitur kur eerakstiti. — Taw'a fir'di; tomehr, kad muhsu schirichanah's brihdie war jo drihs atnah't, tad redsama atmira ir ari mihla.“ —

Pulksten 9ds fahlah's Wahzu misiones-swehtki. Basniza scho-deen bija swehtku drehb'es tehrpufes. Altaris, kanzele un ehrgelu kohris bija ar puku wijumeem no mihlahm rohlahm kohschi puschkoti. Meschotnes zeem. mahzitaj's, Bank'a kgs, fazija Wahzu sprediki, is-stahstidams misiones zelschano's Italija, winas isplatischano's par zitahm Giropas walstihm, un ari wehl tahlak; peeminedams, ko mifione ir pastrahdujusi, un ka ta pastahw arweem ta pati, atjaunodama-h's jaunods spehds. Par peemehru zeem. runataj's peemineja kahdu wihges kohlu Indija. Schi kohka sari steepjotees lihds semei, laifchoht sem'e jaunods fahnes, is kura-hm atkal jauni kohki isaugoh't; un tas eijoh't arweenu prohjam, ta ka pehz ilgaka laika wewels mesch no ta weena kohka zelotees. Kad nu wezais kohks kahdu rei ispuhtu un apristitu, tomehr tas dshwo eelsch saweem pehznahkameem. Spredikis bija dshsch un jauks. Pehz tam Dworowicz'a kgs is Mihgas stahstija par Zuhdu misioni, un dewa pahrskatu par wifahm Giropas semehm. Wieslittaki ar Zuhdu misioni eijoh't Wahzija, tapehz ka turenes Schihdeem ne-efoh't gandrihs nekahdas tizibas. Wisderigakais darba-lauks preeksch Zuhdu misiones efoh't muhsu leela Kreewija. Jo zeetaki kahds Schihds turah's pee sawas tizibas, jo drihsak tas paleek par kristigu zilweku, bet jo masak tam sawa pascha tiziba ruhpi, jo gruhtak tas buhe pahrelezinajams no kristigas mahzibas. — Birms Latweeschu deewakalposchana fahlah's, draudse nodseedaja diwus pantinus no tah's dseefmas: „Teizi to Kungu, to gohdibas Rehninu swehtu,“ un zeem. prawwesta tehws no altara runaja par ta wihra swehtku-deenu, kas schini weeta (Bauskas basniza) 25 gadus sawu draudsi mahzij's un ganij's. Zeem. runataj's isflaidroja mahzitaja amata gruhtumu, un zil nepateizibas schis amats pelna. Mahzitaji lihds, aizina un draude, bet teem tomehr daschureis ar to Deewa-wihru janopuschah's: „kas tiz muhsu mahziba i!“ Bet ar preeku schodeen waroh't redseht, ka zeem. swehtku swinetajam ta newaijagoh't wispahrigi schehlotees. Bauskas draudse to labako leezibu schodeem noleekoh't, ka wina sawa mihla mahzitaja leelus puhlinus atfinusi un fapratusi. Zeem. prawwesta kungs issazija swehtku swinetajam ari no basnizas-teefas pufes pateizibu par wina uszih'tigo un kreetno amata ap-kohpschana, un wehleja winam laimes un Deewa swehtibu. Kad dseedataji bija nodseedajusch'i tschetrballigi: „Teiz, mana dwehsele, to Kungu!“ tad zeem. gawilneek's no altara issazija sawai draudsei un saweem amata-beedreem firfnigas pateizibas par tahm mihlestibas parahdischana-hm, turklah't peeminedams, ka winsch schodeem zitadi newaroh't, ka ar Dahwidu runah't: „Teiz, mana dwehsele, to Kungu!“ Winsch lihdsinajotees sehjejam, kas to sehllu gan sehji, bet augschanu un isdohschano's zits isdara. Bet ja kahda starpina laukam paliktu nesehta, tad wina waina, ka nau tur sehllu eesehjis. Winsch atshihstoh't, ka ne-efoh't tah's schodeem winam notikuschah's gohda parahdischana's wehret's, tomehr preezajotees, ka tas kungs wina wahju darbu pee draudses zil nezil swehtijis.

Nu fahlah's Latweeschu deewakalposchana. Altara kolektes dseedaja Birsgales zeem. mahzitaj's Busch'a kgs, un sprediki fazija zeem. prawwesta, Dalbes draudses mahzitaj's — Kupffer'a kgs. Brah-

westa tehws runaja par Markus ewangelijuma 4. nodakas 26.—29. pantas wahrdeem, — no „fehklas isfehshanas, augshanas un ptaushanas.“ Ta fehkla ir Deewa wahrd, kas bihbelē usfihmehts. Pati bihbele — tas apzirnis. Schis apzirnis ir no zilwekeem, tee graudini — no Deewa. Tee sehjeji ir neween misionari, bet it wifil zilweki. Un kad neubtu neweena zita, lam to Deewa wahrd lai fludina, tad Deewa wahrd jasludina pascha nemiristamai dwehselei. Bet nepeemiristim, ka mums wehl daudis ziteem tas Deewa wahrd ir jasludina. Tupehz tohp misiones fwehtli-fwineti. Ta fehshana wislabal isdohdabs, kad paschi papreeshchu fahlam strahdaht pee sawahm firdihm. Mehsh til spehjam feht, augshanu isbara Deews. Kad tuhdat nau augli manami, par to nau janoskumst; gan tee nahks sawa laika.

Beidsoht zeen. Wez-muischas mahzitajs, Kraus'a fgs, runaja par Rihneefcheem un wina neganteem eeradumeem. Wareja dsirdeht, kahdeem elkeem zilweki wehl miljoneem kalpo. Kad Busch'a mahzitajs altara kolektes bija nodseedajis un draudsi ar fwehtshanas wahrdeem atlaidis, tad wifil schibrabs ar preeku un wehleshanohs, kaut jele ilgadus taptu fwehtiti tahdi misiones-fwehtli.“

J. K.

Alfa basnizas-strahpe.

Rohmeeshchu keisars Teodosius (379—395) leelas dufmas par teem waras-darbeem, ko pee kahdas sadumpeshanahs Tesalonika isdarija pret no wina eezelteem amata-wihreem, pawehleja schai pilsehta isdariht breefmigu afins-fohdihu. Ta fina par schahdu keisara breefmu-darbu ispaudabs wifur un nonahza ari Mailandē, kur paschulaif turenesh biskaps Ambrosius notureja sinodi ar teem apasch wina padohsteem ziteem biskapeem. — Par scho sinu biskaps eegrima dsila noskumshana. Winsch atstahj sawus amata-brahlus un atstahj to pilsehtu, negribedams schahdam pahrschahpigam waldneekam buht tuwenē. Behz tas is sawas weentulibas rakstija Teodosiu'sam pahrschshanas rakstu, kurā tas ar daudis mihlestibas, bet ari ar wifu nopeetnibu nostrohsteja wina nedarbu, un us lehuiau Dahwidu norahdidams to usaizinaja zaur Deewa luhgshanu sawu pahrschahpshanu noscheloht, jo tas tik esohht tas weenigais zesh, pa kuru eijohht tas atkal warohht tikt usnemts fristiga draudse. Winsch tai raksta wehl peemin ta: „Grehki war tikt deldēti tik ween zaur asarahm un ihstu noscheloschonu; neweens engelish un neweens wirsengelish newar grehklus peedoht, un pats tas Kungs, kas us mums, kad mehsh grehkojam, war faziht: „Es jums peedohtu,“ tas ari tik peedoht tahdeem, kuri noschelo sawus grehklus un atgreeshabs. Respraudet teem wezeem grehkeem wehl jaunus flahht, eedrohshinadamees nahkt pee fwehta wakarina peenahzigi nefataifshuschees, tas pulkeem ir par bohja-eeshanu. Es ne-ushdrohshinohs to fwehtu wakarina isdaliht, kad Jush tur flahht eseeht.“ — Kad Ambrosius keisaram ta bij peekohdinajis, tas atgreeshabs atpakal us Mailandi sawa biskapa weeta un dsihwoja tad ar keisaru tai pascha pilsehta (390).

Teodosius dohmaja, ka Ambrosius to grahmatu rakstijus pahreijoscha afins-karstumā, un pehz kahda laizina winsch gahja pehz sawa eeraduma atkal basniza. Ambrosius dabuhu no tam dsirdeht, un keisaru eeradusijis nahloht tas sawuz wifus basnizas-kalpus un kohpa ar wineem iseeht keisaram pretim un basnizas preekscha noteiz, ka winam ne-efohht brishw basniza ee-eet. — Teodosius nemahs Dahwidu par preekschshimi, norahdidams, ka tas ari esohht atgreeshotees schehlastiba atkal usnemts. Ambrosius tam atbild: „Kad Tu esi grehkojis, ka Dahwid, tad atgreesees ari ta, ka Dahwid!“ Schee wahrdi keisaru ta aisgrahba, ka launs un noscheloschana tam usnahza, un winsch aprehmahs basnizas-strahpei padohstees. Ar keisarisflu gohda-istureschanohs tas nometahs semē, sita pee sawahm truhstihm un gauschahm asarahm raudadams luhdsahs peedohtshanu. Behz basnizas nospreedumeem tika ta winam pasludinata. Teodosius atlika wifas keisarisflahs gohda-sihmes un darija wifu kauschu preekscha to winam uslikto basnizas-strahpes luhgshanu. Wifa draudse tika usaizinata par keisaru Deemu luhgt. Behz tam wifil pilsehtneeki bij tehpilshchees truhwes-drehbēs, un Teodosius dsihwoja sawrup un klufumā sawa pili. „Mana dwehsele peelihp pihshcheem; dohd mon to dsih-

wibu pehz Lawas apfoblishanas.“ Schee bij wina firds- un mutedluhgshanas wahrdi. Bilni astoi mehnefchi winam bij janesh schi atgreeshanahs-strahpe, un deewabihjigais biskaps to tad tik atkal usnehma basnizas-draudse, kad tas bij apfoblijis atjaunahht wezu-wezo walsta-likumu, kuresch noteiza, ka keisara nahwes-spreedums tika pehz 30 deenahm warohht tikt ispidihts. —

Teodosius tureja sawu apfoblishanu un wifa sawa dsihwes-laika atgahdajahs ar noscheloschonu un firds-fahpehm ta neschehliga breefmu-darba, ko tas pee Tesalonikeefcheem bij isdarijis. Wina pasemiga padohshanahs basnizas spreedumam wina gohdam nemahs neslahdeja, bet turpretim wehl to pawairoja. Bet ari Ambrosius bija swababs no wifas garigas augstprahtibas un wirsrohziabas lahribas, weenigi tika winsch mekleja ta Kunga gohdu ustureht un isglahht sawa keisara dwehsele no famaitashanas. —

Mehnefis.

It klusi, jautri, lehni
Winsch uslez gresnumā —
Ka bruhhte ispuschkota,
Mirds swaigshnu wainagā!

Winsch fmaididamis fmaida,
Us semi luhkodams,
Un apfweizibas raida,
Starp swaigsnehm staigadams.

Behz deenas nastas fuhras
Winsch laudis spirdsina,
Apklahj ar meega-fegu;
Ikwenu midfina.

Winsch bruhhte pehles taifa
Un bruhhtganu apfweiz,
Teem „seedus“ semē kaifa,
„Dauds laimes!“ fmaidoht teiz.

Kas „mehnefi“ mums raida
Ar sawu gaischumu,
Kas dsihwē preekus fwaida, —
To teikdams mineschu!

Baldeews par gaismas seedeem,
Baldeews par „mehnefi!“
Tew, Deews, par behdahm — preekeem,
Baldeews, — ka fwehtijis!! — G. J. S.

Preeksch Jelgawas Patw. kurlmehmo fshohlas eemakfati:

No Jelg. Wahz. Triad. dr. upwa-dahwana 1 r.; 3. Strohtes pag-wez. Mahtru jalaf. 12 r.; 3. Imajes pag-wez. Grünwald'u jalaf. 7 r.; no Schpils pag-wald. 16 r.; no Dalbes dr. 1 r.; 3. Veel-Swehtes pag.-preekschneeku jalaf. 7 r. 70 k.; no R. R. Jelgawā 1 r.; 3. Lpalku mahz. Eschen k. no Mares-muischas pag. 6 r. 33 k.; no Wilgales fshohlas 1 r.; no Turlawas pag. 2 r.; no Wardupes Kumber k. M. G. 50 k.; no kettera Ch. Straus 2 r.; no Lpalku dr. 2 r.; no Schnehpeles dr. 1 r. 17 k. — Switanti newaram fshgt, neluhguschi ka wehl wifil tee 550 pagasta-waldneeki, tas lihds schim muhpu luhgshanu preeksch kurlmehmo fshohlas nepaklanstu pametusch, jel gribetu apdohmahht, ka gads eet beigās. Netizam, ka muhpu frhtigu luhgshanu, ar to Jesus wahrdā pee wineem nahkusch, no fewim atraidihsh noht un pascham tam Kungam to gribehs aisleegt, ko teem nelaimigeem behrneem leed. Turpretim zeram, ka tai labat preekschshimeit steigees pakal, ko winu amatabrahli demusch, tas jau preeksch kurlm. fshohlas dahwanas atfuhhtijusch un tairahs mu atkal no jauna laht kohpa. „Dohdeet, tad jums taps dohts; preezigs demejsh tam Kungam labpatishkams.“

Jelgawā, 29. Oktobri 1879.

Mahz. N. Schulz,
kurlm. fl. direktors.

Mifejums. Latw. Am. 43. nummra peelikumā, 87. lapas pusē, pirmā fshija, 4. rindā no apakshas, kur shahw: „bet ja nu wairsh tagad gribetu gaidiht ar ta peebedrohshanohs“, tur jalafa: „bet ja nu wifil tagad gribetu gaidiht ar to peebedrohshanohs.“